

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 1

22 Mart 2016 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.34

BAŞKAN : İsmail BİLEN (Manisa)

-----0-----

BAŞKAN – Evet arkadaşlar, toplantı yeter sayımız vardır, toplantıyı açıyorum.

Alt komisyonumuzun değerli üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, basın mensupları; demin de ifade ettiğim gibi yeterli çoğunluğumuz vardır, alt komisyonumuzun üçüncü toplantısını açıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugünkü toplantımızda Kamu Denetçiliği Kurumunun verdiği tavsiye kararlarına uymayan ya da uyamayan ya da bilgi ve belge taleplerine olumlu yaklaşmayan bazı kurum ve kuruluş temsilcilerini dinleyerek çözüm geliştirmeye gayret edeceğiz. Ayrıca, Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından başvurusu reddedilen 1 vatandaşımızı da bugün arkadaşlarımızla dinleyeceğiz.

Bugünkü toplantımıza katılanları bilginize sunuyorum: Millî Eğitim Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezimiz, Yükseköğretim Kurulu, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu, Ziraat Bankası ve Kamu Denetçiliği Kurumu. Bu saydığım arkadaşlarımızdan, kurumlarını temsilen gelen arkadaşlarımızın tamamı burada mı? Hepsi var mı? Var. Peki.

Evet arkadaşlar, önce Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu Başkanımıza Komisyonumuza bilgi vermesi için söz vereceğim. Başka toplantıları olduğu için kendilerine Komisyonumuza bilgi sunduktan sonra toplantıdan ayrılma imkânı da sağlayacağız.

Daha sonra, sırasıyla, öncelikle bilgi ve belge taleplerine olumlu yaklaşmayan kurumları dinlemeye gayret edeceğiz.

Bu çalışmaya katılan arkadaşlarımızdan, tekrardan kaçınmak amacıyla, süreyi özellikle biraz verimli kullanmalarını da rica ediyoruz.

Şimdi, Sayın Müsteşar Yardımcımız, Kurul Başkanımız Doktor Ergin Ergül Bey'e söz vereceğim.

Bundan sonra söz alacak arkadaşlarımızın kendilerini takdim ederek söze başlamalarını özellikle kayıtlara geçmesi açısından rica ediyorum.

Buyurun Sayın Başkanım.

BEDK BAŞKANI DR. ERGİN ERGÜL – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum. Sizi, alt komisyon üyelerinizi ve değerli bürokrat arkadaşları saygıyla selamlıyorum.

Biz, 11/03/2016 tarihli yazınız üzerine, bu yazımızı son bilgi değerlendirme kurulumuzda da değerlendirdik. Yani, gönül arzu ederdi ki, bütün arkadaşlarımız burada hazır bulunmak isterlerdi, özellikle akademisyen arkadaşlarımız, ama onların programları denk gelmedi. Ben ve Türkiye Barolar Birliğinden üye arkadaşımız Serhat Bey, 2 raportör arkadaşımızla birlikte huzurlarınızdayız.

Malum, Bilgi Edinme Hakkı Kanunu 2003 yılında mevzuatımıza girdi. 2004 yılında da Bilgi Edinme Kurulu oluştu ve çalışmalarına başladı. 2010 yılında ise bilgi edinme hakkı anayasal bir hak olarak Anayasa'mıza girdi.

Bilgi edinme, değerlendirme talepleri konusunda esas yetkili olan tabii ki kurumlarımız. Vatandaşlarımız bilgi edinme haklarıyla ilgili süreci kurumlarımıza yapacakları başvuruyla başlatıyorlar. Kurumlarımızdan aldıkları cevaplar tatmin ederse mesele yok ama tatmin etmezse de bize itiraz hakları var. Bu itiraz hakkı zorunlu bir yol değil, kurumun ret kararına karşı idare mahkemelerine gidebilirler, bize de gelebilirler. Ama memnuniyetle görüyoruz ki daha çok bize geliyor vatandaşlarımız. Bu da bizi mutlu ediyor, bizden tatmin olduklarını büyük ölçüde gösteriyor. Dolayısıyla, bizim kararlarımız nihai karar değil; tabii ki bizim kararlarımıza karşı da idari yargı mercilerine başvuruyorlar ve kararlarımız onandığı gibi bozulabiliyor da. Bu çerçevede, Kamu Denetçiliği Kurumumuz da, anayasal bir kurum olarak vatandaşlarımızın kamuyla olan problemlerinin çözümünde ve daha iyi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 2

bir kamu sisteminin gelişmesine değerli katkılar veriyor. Bu çerçevede bize de bazı tavsiyeleri var. Biz bunları değerlendiriyoruz Kurul olarak.

Bizim Kurulumuz 9 üyeden oluşuyor; 3 akademisyen üyemiz var, Türkiye Barolar Birliği temsilcimiz var, Yargıtay ve Danıştaydan gelen temsilcilerimiz var. Kamuda genel müdür ve üst düzeyde temsilciler var. Ben de 2012 yılından beri bu Kurulun Başkanlığını yapıyorum.

Şimdi, usul olarak... Tabii bizim inceleyebildiğimiz kadarıyla birkaç konu var, onlar üzerinden de gidebiliriz ama Kamu Denetçiliğimiz bizden özellikle açıklama beklediği konuları kısaca aktarırsa onun üzerine de ayrıntılı bilgi verebiliriz, somut olaylar üzerine.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim, bürokrasimizin, idaremizin değerli mensupları; hepinizi öncelikle saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, önce şunu belirtmek isterim ki bu zemin en azından bir idareyle, kamu kurumlarımız ile Kamu Denetçiliği Kurumu arasında bir farkındalığın oluşması açısından önemli bir zemin. Yok, değilse, burada tek tek tavsiye kararlarına uyulup uyulmamasını tartışacağımız bir zemin olarak görmüyorum şahsen, kamu denetçisi olarak onu özellikle belirtmek isterim çünkü zaten yasa belirlemiş, hangi usullere göre bizim inceleme yapacağımız ortada. Dolayısıyla, aslında bu zemin şunu gösteriyor: Kamu Denetçiliği Kurumu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı anayasal bir kurumdur. Bu yönüyle de yeni bir kurumdur. Aslında “ombudsmanlık” idaremizde yeni bir kavram ve kurumdur. Dolayısıyla, bu anlamda tartışmaların olmasını ben çok doğal karşılıyorum, tırnak içinde, sorunları çok doğal karşılıyorum.

Tabii ki kamu kurumlarımız kanunların kendilerine çizdiği çerçeve içerisinde faaliyetlerini sürdüreceklerdir, sürdürmek zorundadırlar zaten. Dolayısıyla, bu zeminin bizim açımızdan şöyle bir önemi var: Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Karma Komisyonumuz yani İnsan Hakları Komisyonu ve Dilekçe Komisyonundan oluşan Karma Komisyonumuz aslında Kamu Denetçiliği Kurumunun hem raporlarını değerlendiriyor, Genel Kurula sevk ediyor ve hem de bu başlattığı teamülle beraber esasen Kamu Denetçiliği Kurumuna manevi desteğini de sunuyor, ben böyle yorumluyorum. Dolayısıyla, tavsiye kararları... Dünyanın her yerinde Ombudsmanlık tavsiye kararı verir ancak buna kamu kurumları “İstersem uyarım, istersem uymam” gibi bir keyfiyetle değil, kanunda yine çok net olarak ifade edildiğine göre, uygulanamaz bulduğu zaman gerekçesini her zaman söyleyebilir. Dolayısıyla, ombudsmanlığı önce hani klasik bir teftiş gibi algılamamamız lazım geldiğinin, klasik bir yargı kurumu gibi görmememiz gerektiğinin özellikle altını çizmek istiyorum ve en azından yapacağımız değerlendirmeleri bu çerçevede değerlendirmemiz lazım geldiğini özellikle vurgulamak istiyorum.

Dolayısıyla, bu perspektifle bakıldığında, biz tek tek tavsiye kararlarını buraya getirip, işte “Kurumlarımız uydu...” ya da “Neden uymadı?” gibi böyle bir zeminin olmasını da doğrusu çok hazzetmiyoruz, çok da doğru bulmuyoruz. Fakat, burada yaşadığımız sorunları da açıkça konuşmak gerekiyor çünkü Karma Komisyonumuz bunu bir sorun olarak gördü. Yani, Ombudsmanlık Kurumu her yıl Türkiye Büyük Millet Meclisine idarenin işleyişiyle ilgili rapor verir. Bu, kanunun ona verdiği bir görevdir. Dolayısıyla, Karma Komisyonumuz bunu değerlendirir, Genel Kurula sevk etmeden de bunu bir sorun olarak algıladı yani bazı kurumlarımızın bilgi, belge vermemelerini veya tavsiye kararlarına uymadıklarını gördüğü bazı kurumlarımızı bir sorun olarak gördü ve dolayısıyla bugün buradayız. Yok, değilse, biz zaten kamu kurumlarımızla iletişim hâlinde olmayı yeğliyoruz, görüşüyoruz, o sorunları zaten karşılıklı görüşüyoruz. Dolayısıyla, bugün Karma Komisyonumuzun Sayın Başkanının davetine icap ederek biz buradayız. Dolayısıyla, aslında, kurumlarımızla karşı karşıya gelip hukuki bir tartışma zeminini doğrusu ben şahsen çok uygun bulmuyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 3

BAŞKAN – Sayın Başkanım, bir saniye.

Yani, burada maksat şu: Sizin siteminize muhatap olan kurumlarımız var, takdirinize muhatap olan kurumlarımız var. Bu siteminizin spesifik olaylardan ziyade genel olarak neden kaynaklandığını öğrenmek istiyoruz. Bunu açarsanız “Şurada bir tıkanıklık var...” diye, biz de Sayın Başkandan bu hususta yasal olarak ne engeldir, onu öğrenelim, yapılabilecek bir şey var mı, onu söyleyelim.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Anlıyorum, peki efendim.

BAŞKAN – Yoksa amacımız tartışma açmak, sizleri karşı karşıya getirmek değil.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Aynen Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bizim öğrenmek istediğimiz, yasal bir engel var mı bu hususta? Sizin olmadığını söylediğiniz bir şey var, arkadaşlarımızın da “Yani, biz bilgi vermek isteriz ama şu yasal mevzuat bizi engelliyor.” dedikleri bir husus varsa onu öğrenelim.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Anlıyorum Sayın Başkanım. Ben bir çerçeve çizmeye çalıştım, onun için böyle bir girizgâh yaptım ama somut olarak Sayın Başkanımın konusuna, bilgi edinmeyle ilgili konuya gelebiliriz.

Zannediyorum bir vatandaşımızın bir başvurusu var bilgi edinmeyle ilgili. O başvuruya ilişkin bizim ismine “gönderme kararı” dediğimiz, aslında idari başvuru yollarını tüketmeden Kamu Denetçiliği Kurumuna vatandaşlarımız başvurduğunda - yönetmeliğimizde de ilgili madde var, kanunumuza göre de- biz onu ilgili kuruma gönderiyoruz, bunun ismine de “gönderme kararı” diyoruz. Yani, aslında, incelemeye geçmeden, hiç inceleme, araştırma aşamasına geçmeden idareye şunu söylüyoruz: “Vatandaş böyle bir şikâyetle bulundu, buna bir bak.” Bunun anlamı şu: Eğer buradan bir sonuç çıkmazsa, vatandaş açısından sorunu çözülmezse -yine, kanunda belli sürelerimiz var- o süreler çerçevesinde bize tekrar şikâyet başvurusunda bulunabilir ve biz buradan sonra artık idari başvuruları tüketti sayıp, sonra inceleme, araştırma aşamasına geçiyoruz.

Gönderme kararı uygulamamıza, özellikle Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde bir değerlendirme yaparak Kurulumuz diyor ki: “Siz gönderme yapamazsınız.” diye bize bir cevap gelmiş. Dolayısıyla, eğer bir sorunsal, bununla ilgili bir değerlendirme almak isteriz. Şimdi, burada şöyle bir açmaz var, kendi kanaatimi söyleyeyim: Anayasa 74’üncü madde, bilgi edinme hakkı. Esasen, bilgi edinme de anayasal bir hak. Kamu Denetçiliği Kurumuna bakarsanız, Anayasa 74’üncü maddede “bilgi hakkı” başlığı altında düzenlenmiştir. Çok enteresandır ki vatandaşların anayasal bir hakkını kullanmasına ilişkin kurulmuş kurul ve kurum bir şekilde bir hukuki tartışma yaparak vatandaşın bilgi edinme hakkını elinden alıyorsa işte sorun da budur zaten. Esas bizim de Kamu Denetçiliği Kurumu, ombudsman olarak ilgilendiğimiz alan da budur; idarenin işleyişi, vatandaşların hakkını savunması. Dolayısıyla, böyle bir hukuki tartışmaya girmeden aslında baktığınızda, aynı anayasal hakka dayanarak vatandaşlar iki ayrı kurul veya kuruma başvuru yapıyor öyle veya böyle ama biz iki kurul arasındaki veya kurum arasındaki -bunun çok örneklerini başka kurumlarda da görebiliyoruz- bir hukuki tartışmadan dolayı vatandaşın kanunda belki on beş gün diye düzenlediği süreyi elinden alabiliyoruz. İşte, tam da aslında bizim üzerinde durmamız gereken nokta da budur esasen. Dolayısıyla, bu çerçevede Sayın Başkanım bir değerlendirme yaparsa çok sevinirim.

BAŞKAN – Tekrar hatırlatıyorum Sayın Denetçim, isminizi belki arkadaşlar biliyordur ama bulunduğunuz yerden isminizin zapta geçmesi açısından ifade edilirse, bundan sonra söz alan arkadaşlarımız tekrar isimlerini de söylerlerse...

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Çok çok özür diliyorum.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Başkanım, buyurun.

BEDK BAŞKANI DR. ERGİN ERGÜL – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, değerli kamu denetçimiz ifade etti yani bizim de burada gündeme gelebileceğini düşündüğümüz bir konu, alan. Dediğimiz gibi, bize

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 4

normalde vatandaşlarımızdan itiraz talepleri geliyor, kurumlar olarak da sadece Kamu Denetçiliği Kurumundan bu şekilde gönderme kararlarıyla gelen bazı talepler, şikâyetler var. Biz bunu -dediğim gibi- 9 üyeden oluşan Kurulumuzda değerlendirdik; anayasa hukuku profesörümüz, idare hukuku profesörümüz, ceza hukuku profesörümüz, Danıştay ve Yargıtaydan gelen temsilcilerimiz. Dolayısıyla, tabii, burada konuyu bütün boyutlarıyla değerlendirerek ne bir vatandaşımız talebi noktasında mağduriyete uğrasın ama ne de biz yasadan almadığımız bir yetkiyi kullanalım. Bütün bunları değerlendirdik. Biz şöyle baktık olaya: Burada, vatandaşımız, dileyeydi Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna başvurabilirdi. Yani, öncelikle, bir kuruma başvurur, oradan bilgi ister, bu talebi reddedildiği zaman da bize gelir, doğrudan bizden bilgi edinme talebi olmaz vatandaşımızın. Şimdi, burada vatandaşımız Kamu Denetçiliği Kurumuna başvurmuş yani “İdarenin işleyişiyle ilgili bir problem var.” demiş, oradan bir talepte bulunmuş. Biz şöyle düşündük: Kamu Denetçiliği Kurumu burada bu talebin esasına giren değerlendirmesini yapar. Kamu Denetçiliği Kurumumuzun Kanunu’nda -anılan Kanun’un 17’nci maddesinin (4)’üncü fıkrası- şunu söylüyor: “Kuruma başvuruda bulunulabilmesi için, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununda öngörülen idari başvuru yolları ile özel kanunlarda yer alan zorunlu idari başvuru yollarının tüketilmesi gereklidir.” Yani, kanun, Bilgi Edinme Kanunu’nda bir yol öngörmüş, itiraz yolu ama bu zorunlu bir başvuru yolu değil, ihtiyari bir başvuru. Daha önce açıklamıştım, vatandaşımız bilgi edinme talebi reddedildiği takdirde doğrudan idare mahkemesine gidebilir. Eğer bize gelmek mecburiyetinde olsaydı, zorunlu bir yol olarak düzenlenmiş olsaydı bize gelecekti. Dolayısıyla, biz bu değerlendirmeyi yaptık. Yani, Kamu Denetçiliği de Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunun itirazı zorunlu bir yargı yolu olmadığı için o şikâyetin esasına girer, değerlendirir, bir karar verir ama vatandaşımız gerçekten bilgi edinme talebi bağlamında bir ret kararı alırsa da onunla bize gelir. Yani, bizim uzun bir gerekçemiz var, tabii, onu uzun uzun okuyup da zamanı da almak istemiyorum ama özü bu tartışmanın.

BAŞKAN – Evet, Abdullah Bey, tatmin olmak durumunda değiliz.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Tabii, değiliz.

Sayın Başkanımız eğer -somut, bu olayla ilgili- vatandaş on beş günlük süreyi kaçırdı mı, kaçırmadı mı onu bir bize söylerse çok seviniriz çünkü buradaki en önemli problem bu bence. Yani, on beş gün içerisinde vatandaş Kurula başvuru yapmak zorunda kanuna göre. Yanlış yapmış, bir başka... Yani, Kuruma göre, Sayın Başkanın açıklamalarına göre yanlış yapmış vatandaş ve gelmiş, Kamu Denetçiliği Kurumuna şikâyet başvurusunda bulunmuş, Kamu Denetçiliği Kurumu da... Zaten, İYUK’ta ihtiyari olan başvuru bizde zorunlu hâle getirilmiştir efendim, Ombudsmanlıkta. Ombudsmanlıkta -6328 açısından söylüyorum- “idare” dediğimiz zaman İYUK’taki “idare”yi anlamayalım lütfen. Yeni bir kavram geliştiriyor kanun. Ombudsmanlık yeni bir şey, dolayısıyla “idare” dediğimiz zaman sadece kamu kurumlarını anlamayalım. 6328 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesi çok net olarak idare tanımını yapıyor ve daha geniş bir tanım yapıyor. Kamu kurumları, evet, artı, kamu hizmeti veren özel hukuk tüzel kişileri ve sermaye yapılarını da zikrederek daha geniş bir çerçeve çiziyor.

Dolayısıyla, bir de istisna maddelerimiz var. Ben hani hukuki tartışmalara girip o detayda kaybolmayalım diyorum ama bu çok önemli. Sadece istisna maddemiz var bizim, 5’inci madde, orada sadece bakamayacağımız şeyler belli: Cumhurbaşkanının kararları, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama faaliyetleri, “Yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin kararlar” diyor -o da çok dar, “yargı faaliyetleri” demiyor, dolayısıyla orayı da çok sınırlamış- bir de sırf askerî nitelikli faaliyetler. Bunun dışındaki bütün, idarenin her türlü işlem ve eylemiyle ilgili şikâyet başvurusu yapılabilir.

Yine, ben çok manidar buluyorum ve altını çiziyorum Sayın Başkanım: Yani, vatandaş anayasal bir hakkını kullanmak, bilgi edinme hakkını kullanmak için iki ayrı kurul ve kuruma bir şekilde başvuru yapıyor ve iki kurul bir şekilde hukuki

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 5

tartışmalarla eğer vatandaşın elinden bu itiraz hakkını alıyorsa burada ciddi problem var demektir.

Sayın Başkanım, şunu özellikle öğrenmek isterim: Bu somut vatandaşımız on beş günlük süreyi kaçırdı mı, kaçırmadı mı, ne oldu sonucu, onu çok merak ediyorum doğrusu.

BEDK BAŞKANI DR. ERGİN ERGÜL – Sayın Başkanım, bu dosyanın raportörü arkadaşımıza söz vereyim, ayrıntıları o anlatsın.

BEDK RAPORTÖRÜ BUMİN SEZEN – İyi günler.

Kısaca konuyla ilgili bilgi vereyim: “Vatandaş itiraz süresini kaçırdı.” diyemeyiz çünkü vatandaşın Kurula yaptığı bir itiraz mevcut değil söz konusu olayda. Yani, bu vatandaşımız Bilgi Edinme Kanunu’na göre bir seçim hakkına sahip, Kurula dilerse on beş iş günü içerisinde itiraz edebilir. Bu yolu tercih etmedi -etmediğini görüyoruz örnekte- başka bir anayasal hakkını kullanıyor, ilgili kurumu Kamu Denetçiliği Kurumuna şikâyet ediyor. Bunlar birbiriyle benzer görülse de farklı süreçler, içerikleri de esasen farklı. Dolayısıyla, vatandaşın önümüze ulaşmış bir irade beyanı, “Kurula Bilgi Edinme Kanunu’na göre itiraz ediyorum, bu verilen ret cevabını Bilgi Edinme Kanunu’na göre değerlendirip bir karar alın.” şeklinde bir irade beyanı olmadı, bir itirazı olmadı. Dolayısıyla, olmayan bir itiraz için de süre konusunda bir değerlendirme yapmak mümkün değil. Böyle bir irade beyanında bulunmuş değil vatandaş.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Affedersiniz, başvurabilir mi şu anda?

BEDK RAPORTÖRÜ BUMİN SEZEN – Gayet tabii, başvurabilir.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Bu konuyla ilgili ama. Başvuramaz.

BEDK RAPORTÖRÜ BUMİN SEZEN – Başvurabilir. Yani, Kurul şu konuda bir şey yapmadı: “Kamu Denetçiliği Kurumuna bu maksatla başvurdum, sürenin başlangıcını buradan alın.” diyebilir. Bu konuda süreyle ilgili Kurul bir değerlendirme yapar, onu Kurul adına söylemem mümkün değil ama önümüzde bir itiraz başvurusu yok. Yani, nasıl vatandaş yargıya gidebilecekken gitmezse -bunun süresi belli, bunu kullanmamış olur- Kurula itiraz etmeyi de bir tercih, ihtiyari bir yol olarak kullanmayı dilemediği takdirde bizim o konuda bir değerlendirme yapmamız mümkün değil şu aşamada.

Gönderme kararıyla ilgili tekrar kısaca ifade edeyim: Kamu Denetçiliği Kurumu “Özel kanunlardaki zorunlu başvuru yolları tüketildikten sonra bana şikâyetle bulanabilirsin.” diyor özetle. Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna itiraz bir zorunlu başvuru yolu değil. Bu bakımdan, biz, vatandaşın kendisinin “Biz size itiraz ediyoruz.” şeklinde bir beyanı olmadığı takdirde bunu, vatandaş yerine geçip “Hayır, itirazda bulunuldu aslında, bu şekilde değerlendireceğiz.” dememizi uygun görmedik ve zorunlu başvuru yolunun kullanılması durumunun da söz konusu hukuki çerçeve içerisinde mevcut olmadığını Kurulumuz değerlendirdi.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, bundan sonraki çalışma şeyimizi söyleyelim: Öncelikle, bir telefonları da mümkünse sessize alalım toplantının ahengi açısından. Böyle karşılıklı soru-cevap şeklinde gitmeyeceğiz. Sayın Başkanımızın başka bir toplantısı olduğu için aramızdan ayrılacaklardı, onun için böyle karşılıklı gittik. Bundan sonra, diğer kurumları da dinledikten sonra toplu olarak mevzuatta bir sıkıntı, bir eksiklik, bir boşluk var mı, yok mu bu şekilde gideceğiz Sayın Denetçim. Karşılıklı diyalog şeklinde götürürsek bu tartışma bitmez.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Tabii, takdir sizin efendim.

BAŞKAN – Bizim anlamak istediğimiz, özellikle yasal bir eksiklik var mı, mevzuatımızda bir noksanlık var mı onu öğrenmeye çalışıyoruz ama gördüğüm kadarıyla bu meselede çok böyle bir sıkıntı da gözüküyor.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Evet, efendim.

BAŞKAN – Şimdi, sırasıyla...

Sayın Başkanım, ilave edecek bir şeyiniz var mı sizin?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 6

BEDK BAŞKANI DR. ERGİN ERGÜL – Sayın Başkanım, yani bu konu da gösteriyor ki normal koşullarda Kamu Denetçiliği Kurumumuzla olan şeylerde ciddi bir sıkıntı yok. Yani biz 2.500 tane dosyayı karara bağlamışız, dolayısıyla burada 1, 2 veya 3 konuda farklı düşündüğümüz konular oldu, bunları da normal görüyoruz.

Anayasa'mız ve Bilgi Edinme Kanunu gerçekten bilgi edinme hakkını çağdaş, modern demokrasilerde olduğu gibi çok geniş düzenlemiş. Dolayısıyla, biz burada kamunun sağlıklı bir şekilde işleyişi ile vatandaşımızın bilgi edinme hakkını kullanabilmesi açısından kanunun verdiği yetkileri kullanarak, orada tanınan hak ve istisnalar dengesini kurarak burada bir denge oluşturmaya çalışıyoruz. Zaten burada bir denge noktasında sıkıntı olursa da kararlarımız idari yargıya geliyor, bozuluyor ve biz de ona uyuyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Bir cümle söyleyebilir miyim efendim?

BAŞKAN – Buyurun.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Evet, özellikle, bu Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu açısından bir cümleyle en azından beklentimizi söylemek isterim Sayın Başkanım.

Yani, biz burada bu yaptığınız işlemin hukuka aykırı olduğunu filan, kanuna aykırı olduğunu falan iddia etmiyoruz. Biraz önce de söylediğim gibi, başka alternatiflerin de olabileceğini, vatandaşın anayasal hakkını, bilgi edinme hakkını kullanmasını elinden alacağımız bir pozisyon, bir durum oluşturmamız gerektiğini özellikle vurgulayayım.

Gönderme kararında sadece sizden beklentimiz, mesela vatandaşla tekrar irtibat kurulabilir, belki tekrar başvurusu alınabilir, bu olabilir mesela. İkincisi de biz diğer idarelerde özellikle vatandaşın başvurusu gibi algılanıyor gönderme kararları, bizim yönetmeliğimizde de ilgili madde var zaten. Yani başvuru yapmış gibi. Çünkü idareye başvuru tarihi olarak alıyoruz gönderme ulaştığında. Dolayısıyla, böyle bir genel değerlendir tekrar eğer Kurulda ele alınırsa vatandaşlarımızın hakkını hukukunu koruma adına, çok memnun oluruz.

Tekrar teşekkür ediyorum yaklaşımınızdan dolayı.

BEDK BAŞKANI DR. ERGİN ERGÜL – Bir cümle ona cevap olarak söyleyeyim veyahut da sayın kamu denetçimize. Bunu bize yazılı olarak iletirlerse, hani bizim usulümüz, Kurulumuzun gündemine alır, değerlendirir, bir karar veririz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Komisyonumuzun değerli üyesi Hulusi Bey'e söz veriyorum.

Buyurun.

HULUSİ ŞENTÜRK (İstanbul) – Sayın Başkanım, şimdi, Ombudsmanlık Kurumumuz, biliyorsunuz, yani sonuçta belli kamu faaliyetlerinden dolayı zarara uğradığını düşünen insanlar için Anayasa çerçevesinde başka yollar varsa sonuna kadar çözüme ulaştırabilmek için kurulmuş bur kurumumuz. Sizin mevzuatınız doğrudan doğruya başvuruyu vesaireyi gerektirebilir, ona itirazımız yok ancak ombudsmanlık üzerinden gelecek olan herhangi bir göndermenin de doğrudan doğruya vatandaş başvurusu gibi alınması durumunda ombudsmanlık kurumundan beklediğimiz faydayı elde etme açısından iyi bir adım atabiliriz diye düşünüyorum. Eğer mevzuatınızda bu konuda bir sıkıntı varsa bunu bize bildirirseniz biz de hiç olmazsa yasama olarak bunun çaresine bakmaya çalışırız. Çünkü şekil şartlarına bağlı kalarak bir hak düşüşüne yol açmamak, bütün derdimiz bu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Başkanım, siz toplantıya yetişmek için ayrılabilirsiniz ilave edecek bir şeyiniz yoksa.

Şimdi, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu adına Başkan Vekilimiz İlkey Atlı Bey, burada mı?

YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KREDİ DAİRESİ BAŞKANI İLKAY ATLI – Buradayım efendim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 7

Bizim hakkımızdaki sorun nedir ombudsmanlık kısmında, onu bilmiyorum ama genel olarak cevap verilmediği, olumlu yaklaşılmadığı yönünde bir eleştiri var galiba bizim tarafımızda da.

BAŞKAN – Karara bakıyorum, hangi hususta sizinle ilgili şikâyet ya da serzeniş var, onu göremedim ama genellikle bilgi verilmediği yönünde herhâlde bir eleştiri.

YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KREDİ DAİRESİ BAŞKANI İLKAY ATLI – Hem Dilekçe Komisyonunda hem de Kamu Denetçiliği Kurumuna gelen dosyalar üzerinde biz, Sayın Başkanın da söylediği gibi, gönderme kararlarını idareye başvuru yolu olarak alıyoruz ve cevap veriyoruz öğrencilerimize. Kurumumuz 1961 yılında kurulmuş bir kurum. Bugün itibarıyla 1,5 milyon aktif öğrenim kredisi ve burs alan öğrenciye hizmet veriyoruz. Yalnızca Genel Müdürlükte teşkilatlanmış bir daire başkanlığı olarak çalışıyoruz. Hani işlerin uygulamaları yoğun olduğu zamanlarda bu on beş, yirmi günlük belki sarkmalar olabilir ama onun dışında elimizden geldiğince bütün sorulara cevap vermeye çalışıyoruz bizim elimizde var olan bilgi, belgeye göre.

Birkaç tane öğrenci dosyalarımız var zaten.

BAŞKAN – Evet, beklentiniz nedir Sayın Denetçim?

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Sayın Başkanım, konuşmamın başında da vurguladığım gibi, aslında bizim tek konsantre olduğumuz konu idarenin işleyişi ve vatandaşın yakınmasını gidermek. Başka bir şeyimiz yok bizim, ombudsmanlık kurumunun, Kamu Denetçiliği Kurumunun. Zaten Anayasa'nın verdiği görev o. İdarenin işleyişiyle ilgili vatandaşların şikâyetleri, bu, bu kadar net. Dolayısıyla, işi, böyle, çok karmaşık hâle getirip, içinden çıkılmaz hâle getirmememiz lazım. Esasen, aslında idarelerimizde de yardımcı oluyoruz bu anlamda. Yani vatandaş şikâyetleri bize geliyor. İnanın, şimdi burada birkaç tane belki tavsiye kararı gündeme gelecek ama bilin ki bugüne kadar, yeni bir kurum olmamıza rağmen ve farkındalık oluşmamasına rağmen, vatandaşların çok bilmemesine rağmen kurumumuzu, yeni yeni tanınıyor, bu üç yıl içerisinde 20 bine yakın bir başvuru gelmiş. Dolayısıyla burada birkaç tanesini konuşuyoruz biz. Bunun anlamı şu aslında: Vatandaş memnuniyetini esas alan bir idare anlayışı, bütün mesele bu. Dolayısıyla bizi bir yargı kurumu gibi... Yargılama falan yapmıyoruz. Klasik bir teftiş, müfettişlik filan da yapmıyoruz. Sadece vatandaşın yakınması, şikâyeti hangi konudaysa bununla ilgili idarenin dışından daha rahat bir şekilde bilgi, belgeler üzerinden vatandaş dinleyerek bunun giderilmesine çalışıyoruz.

Dolayısıyla, aslında iradeler için hizmet ediyoruz bir bakıma. Bunu nasıl söyleyebiliriz? Çok net. Bakın, burada şimdi tavsiye kararları falan gündeme geliyor ama şimdi, tavsiye kararı dediğimiz şey şu: Şikâyet bize geliyor, sonuna kadar bilgi, belge, tartışma, belki görüşme, iletişim, son aşamaya geliyor. İdare hiçbir aşamada... Diyor ki ben her aşamasında haklıyım. Biz de diyoruz ki hayır, vatandaş haklı. Tavsiye kararı dediğimiz şey bu. Biz ikna olmadığımız sürece de bu böyle devam edecektir.

BAŞKAN – Bilgi ve belge istendiğinde sizi engelleyen, Sevgili Başkanım, öğrenmek istediğimiz bu, engelleyen bir yasal mevzuat mı var? Cevap verebiliyor musunuz, bilgi ve belge sunabiliyor musunuz? Esirgemiyorsunuz.

YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KREDİ DAİRESİ BAŞKANI İLKAY ATLI – Hayır, şey değil, öğrencilerin bizde var olan bilgi, belgeleri kadar bilgi, belgeyi zaten veriyoruz. Hani bizim yapamadığımız şey belki tavsiye kararı üzerine henüz yönetmeliklerimizde gerekli değişiklikleri yapamadığımız için bazı maddelerde tavsiye kararına uyamıyoruz ama o tavsiye kararları gereğince de yönetmeliğimizde, mevzuatımızda yapmamız gereken değişiklikler kısmında da çalışmalarımız devam ediyor. Hani, bilgi belgeyi gönderme kısmında elimizde ne varsa o. Hani bizim sistemimizde bütün öğrencilerimizin aldığımız bilgileri kadar bilgi, belge verebiliyoruz. Onun dışında yok ve bilgi, belge vermekte eksiklerimiz yok ama süreç belki yoğunluk zamanlarında

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 8

on gün, on beş gün değil de daha uzun bir zaman olabiliyor. Ulaşılabilir kısmımızda bir sıkıntı var galiba. Çağrı merkezimiz olduğu için şimdi bütün öğrencilerimiz zaten hem dilekçeyle bilgi edinme, BİMER yoluyla ve çağrı merkezi yoluyla bize ulaşabiliyor zaten. Orada bir sıkıntı olacağını düşünmüyoruz.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Hanımefendinin aslında, uzman arkadaşların bana verdiği bilgiye göre, gayretleri en azından çok olumlu ama bunun kurumsal bir şekil alması gerektiğini düşünüyoruz. Sayın Genel Müdürümüze özellikle iletin lütfen. İdarelerimizden şunu bekliyoruz, yani bir iletişim kanalı bulalım. Yani bu hakikaten idarelerimizi de çok rahatlatır, bizi de rahatlatır. Çünkü şimdi farkında değiller belki, çünkü kanuna bak, tavsiye kararı. “Ya, yaz bir gerekçe.” yaklaşımında olabilirler, bunu bir kırıyoruz yalnız, bu çok yanlış. Çünkü Meclis adına vatandaşların hakkını, hukukunu koruma adına kurulmuş anayasal bir kurum ve bu idarenin dışında.

BAŞKAN – Sayın Denetçim, bunu biliyoruz, arkadaşlar da farkında.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Sayın Başkanım, şimdi, Kredi Yurtlarla ilgili problem şu: Bilgi, belge göndermede çok etkin çalışmıyor. Bu aslında kanunda öngörülmüş, soruşturma açabiliriz yani açmamız lazım. Bilmiyorum açtı mı... Bana denk gelse mesela ben o yolu izleyebilirim belki.

BAŞKAN – “Esirgediğimiz yok, bizde olan kadarını veriyoruz.” diyor.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Hayır, mesela örnek verebiliriz. Mesela 26/11/2015 tarihinde bir yazımız var, bilgi talep etmişiz sadece. demişiz ki: “Şu, şu bilgileri bize verin.” Verilmemiş. Hatta, yazılı demişiz ki: “Bakın, verin, vermeniz gerekiyor, cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bile bulunabiliriz.” Sonra kurumdan yanıt hâlâ bekliyoruz.

YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KREDİ DAİRESİ BAŞKANI İLKAY ATLI – Yanlış hatırlamıyorsam o kanun gerekçesiydi, o kanun gerekçesiyle ulaşamadığımız bir şeydi.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Hayır, bilgiyi verin yani, bilgi de ne var yani onu anlayamıyorum. Yani bir bilgi...

BAŞKAN – Nasıl kanun gerekçesi...

YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KREDİ DAİRESİ BAŞKANI İLKAY ATLI – Ya yönetmelik gerekçesiydi, gerekçeyle alakalı bir şeydi. Gerekçeye ulaşamadığımız için...

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – “Kredi verilen hükümlü var mı?” diye bir soru sormuşuz. Mesela bu sorumuza yanıt verilmemiş. Yani çok detaya girip de sıkılmak istemiyorum. Mesela bu soruya cevap verilmemiş.

BAŞKAN – Ama anladığımız kadarıyla ihmalden kaynaklanan birtakım şeyler...

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Yani şöyle Sayın Başkanım, şöyle özetleyebiliriz...

BAŞKAN – Yani “Yasal olarak bir sorun yok.” diyor.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Yok.

Şöyle efendim, şöyle özetleyebiliriz Kredi Yurtlarla ilgili: Orada, Kredi Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünde biz Bilgi Edinme ve Kamu Denetçiliği Kurumu diyebilirsiniz veya kendi Genel Müdürlük içerisinde iyi yönetimi geliştiren bir birim kurulabilir. Orada özellikle iletişim kanallarını sağlıklı tutmamız lazım diye düşünüyorum.

YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KREDİ DAİRE BAŞKANI İLKAY ATLI – Bilgi edinme birimimiz kuruldu, orada bir sıkıntımız olmayacak, çağrı merkezi olarak kurulduk zaten, o daha geniş bir yapıya sahip oldu şimdi. Kamu kurumlarıyla da bazı protokoller yaptığımız için bazı sorgulamalarımızda eksiklikler vardı, onları da tamamladık Allah’a şükür. Bundan sonrasında sorgulama kısmımız da daha kolay olacak, daha rahat cevap verebileceğiz bazı şeylere.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 9

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS - Üç tavsiye kararı verilmiş; iki tanesine uyulmuş, bir tanesi bekleniyormuş. Yani, bence kurum tavsiye kararlarına da uyuyor gözüküyor aslında.

YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KREDİ DAİRE BAŞKANI İLKAY ATLI – Evet, uymaya çalışıyoruz hepsine.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Pardon, ben izin verirseniz İlkay Hanım’a bir şey sormak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – “Yönetmelikten kaynaklanan sorunlarımız var.” dediniz. Hangi yönetmeliği kastediyorsunuz ve o sorunları kısaca söyleme olanağı var mı?

YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KREDİ DAİRE BAŞKANI İLKAY ATLI – Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Burs-Kredi Yönetmeliği ve Öğrenim Kredisi Yönetmeliği. Dikey geçiş yapan öğrencilerin bildiğim kadarıyla bir iki tanesi Kamu Denetim Kurumuna başvuruda bulundular, bir yükseköğretim ön lisans programından mezun olduktan sonra tekrar bir yükseköğretim programına devam eden öğrenciler. Bizim yönetmeliğimizde o öğrencilerin ara vermeden geçişleriyle alakalı bir hüküm vardır. Biz ombudsmanlıktan gelen bilgilerle birlikte yönetmeliğin o kısmını düzeltmeye çalışıyoruz, yeni yönetmelik taslağımızda bunu düzelttik.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KREDİ DAİRE BAŞKANI İLKAY ATLI – Rica ederim.

BAŞKAN – Şimdi, Ziraat Bankası Hukuk Müşavirliği Bölüm Başkanı Muammer Erkan.

ZİRAAT BANKASI HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ BÖLÜM BAŞKANI MUAMMER ERKAN – Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri ve sayın katılımcılar; saygılar sunuyorum öncelikle.

Efendim, Komisyonunuzun daveti üzerine ilgili faaliyet raporunu da inceledik biz. Faaliyet raporunda bilgi ve belge vermeme gerekçesi olarak kamu hizmeti sunmadığı hususlarını öne sürdüğümüz söylenmekte, buna ilişkin bazı gerekçelerle kamu kurumu olduğumuz ifade edilmektedir. Esasen bu gerekçelere dahi baktığımızda bu gerekçelerin sonucunda kamu kurumu olduğumuz sonucuna maalesef ulaşamıyoruz. Banka sermayesinin tamamının kamuya ait olması kamu kurumu olmak için başlı başına bir gerekçe değildir. BDDK’ya tabi olmak, kamusal bir otoriteye tabi olmak, o tanım üzerinden tüm bankaların tabi olduğu bir süreçtir ve asla bir kamu kurumu olduğumuzun göstergesi değildir.

Zimmet ve irtikâp gibi bazı memur suçlarının bizim tarafımızdan, bankacılar tarafından işlendiğini gerekçe olarak göstermişler. İrtikâp suçu asla bankacılar tarafından işlenemez. Zimmet suçu da Bankacılık Kanunu’nun 160’ıncı maddesinde özel olarak düzenlenmiştir. Esasen Bankacılık Yasası’nda özel düzenlenmesinin sebebi de aslında kamu görevlisi olmayanların da zimmet suçundan sorumlu olmaları amacıyla yapılmış bir özel düzenlemedir.

Kamu denetçiliğinin devlet sırrını dahi inceliyor olması banka ve müşteri sırlarının incelenmesi sonucunu bize vermez.

Bu gerekçelere ilişkin beyanlarımızdan sonra, esasen mesele, Kamu Denetçiliği Kurumunun kuruluş amacını anlatan 1’inci maddesi ve gerekçesine baktığımızda, bu Kurumun kamu hizmetlerinin kalitesini artırmayı, kamu hizmetlerinin işleyişinde etkin bir şikâyet mekanizması oluşturmayı, idarenin her türlü eylem ve işlemlerini denetleyebilmeyi hedefleyen, hakikaten çok faydalı bizce de, öyle algı yaratan bir kurumdur. Ama maalesef, biz bir kamu kurumu değiliz, verdiğimiz de bir kamu hizmeti değildir. Üstelik Bankacılık Kanunu’nun ve Türk Ceza Yasası’nın emredici hükümleriyle müşteri ve banka sırlarını yetkili olmayan kurumlara açıklama yetkimiz maalesef bulunmamaktadır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 10

Mademki mesele hukukidir o zaman Türkiye'deki hukuk sisteminin buna nasıl baktığına baktığımızda, en üst yargı mercileri... Anayasa Mahkemesi dört ayrı kararında -arz etmek üzere yanımda getirdim efendim, uygun görürseniz size dosyayla takdim edeceğim- "Başka bir anlatımla belirtilen bankaların yürüttüğü hizmetler yasa ile kamu hizmeti olmaktan çıkarılmıştır. Bu durumda, statüsü değiştirilen bankalar tarafından yürütülen hizmeti, Anayasa'nın 128. maddesinde belirtilen genel idare esaslarına göre yapılan asli ve sürekli bir kamu hizmeti ve burada çalışan personeli de memur ya da diğer kamu görevlisi olarak nitelemek olanaklı değildir." diyor, dört ayrı kararında bunu tekrarlamıştır efendim.

Aynı şekilde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının özürlü ve hükümlü çalıştırılmasına ilişkin düzenlemeleri nedeniyle bankaya ceza kesmeye yönelik, verdiği ceza kararlarına karşı bankanın açtığı davalarda aynen şöyle denmiştir: 4603 sayılı Kanun'la bankanın hukuksal yapısını değiştirerek anonim şirkete dönüştürüldüğü, bankanın hizmetlerinin yasayla kamu hizmeti olmaktan çıkarıldığı, dolayısıyla özel hukuk tüzel kişisi olarak değerlendirilmesi gerektiği sonucuna varılmış ve davalar banka tarafından kazanılmıştır.

Kamu Denetçimiz Sayın Abdullah Cengiz Makas'ın biraz önce söylediği gibi, "Ben gerekiyorsa bunu şikâyet ederim." dediği şeyi bize uygulamıştır ve Başbakanlık Teftiş Kuruluna konuyu intikal ettirmiştir. Başbakanlık makamından alınan onayla Teftiş Kurulu bu konuda bilgi vermeyenler hakkında gereği yapılmak üzere bir inceleme gerçekleştirmiştir. Raporun -daha çok vaktinizi almamak adına kısa kesiyorum efendim- sonuç kısmını okuyorum, öncelikle şunu söylüyor: "Devlet sırrının dahi alınacağını belirten bir yasada Meclisin daha önce yayınlanmış olan Bankacılık Kanunu, Anayasa Mahkemesi kararlarını görmezden gelmesi, bunları atlamış olması düşünülemez. O hâlde kanun koyucu iradesi banka ve müşteri sırrının Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından denetlenmemesini hedeflediği sonucu ortaya çıkmaktadır." dedikten sonra bir, Ziraat Bankası Anonim Şirketinin Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu kapsamında idare olarak kabulünün mümkün bulunmadığı -bu, Teftiş Kurulu raporunun sonuç kısmıdır efendim- iki, Kamu Denetçiliği Kurumuna ulaşan konularda isterlerse BDDK'ya ve bankaya bilgi ve gereğini diye konuyu intikal ettirmelerinin mümkün olduğu; üçüncüsü, devlet sırrı ve ticari sır niteliğindeki bilgi ve belgelerde de aslında ilgili kurumun, bu sırrı taşıyan kurumun da mutlaka iradesinin değerlendirilmeye alınması ve buna da bakarken dikkatli olması gerektiği ve ilgililer hakkında herhangi bir işlem yapılmasının mümkün olmadığı sonucuna varılmış. Bu raporla da sonuç ortaya konulmuştur.

Efendim, Anayasa Mahkemesi, -Yargıtayın da kararı var- Yargıtay, Danıştay, adli ve idari mahkemeler, Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığı "Ziraat Bankası bir kamu kurumu değildir, personeli kamu görevlisi değildir, verdiği kamu hizmeti değildir." dedikten sonra kamudaki işlemleri denetlemek ve kamu hizmetlerini denetlemek üzere kurulmuş bir kurumun ısrarla hâlâ bilgi istemeye devam etmesi... Bizim bilgiyi vermemiz açısından asla bir... Veririz, bizim için çok basit bir işlemdir bu. Burada direnmemizin sebebi, bizim bundan cezai ve hukuku sorumluluğumuzun olmasıdır. Hem Bankacılık Kanunu hem de Türk Ceza Yasası bununla ilgili olarak çok ağır düzenlemeler getirmiştir, ağır cezalı bir suçtur. Bu suçu işleyenler, yetkili olmayan kurumlara bu bilgileri verenler bunun karşısında hem banka olarak hem de bilgi veren şahıslar açısından yargılanmayı, ayrıca müşteriler açısından da bir tazminat isteme hakkını ortaya getirecektir. Bu nedenle vermek istememize rağmen maalesef bu bilgileri verme şansına sahip değiliz. Ancak şunu da belirtmek isterim ki bize hangi suretle intikal ederse etsin her türlü bilgiyi, her türlü şikâyeti mutlaka değerlendiriyoruz, bunda müsterih olmanızı istirham ediyorum ve bununla ilgili olarak ne gerekiyorsa yasal mevzuat ve banka mevzuatı çerçevesinde yerine getiriyoruz.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 11

Yani, ben size zamanında söylemiştim Sayın Denetçi bir hukukçu olarak, “Diğer özel bankalardan da bunu isteme hakkınız var mı?” “Var.” diye sizden - bilmiyorum ama- ifade edenler olmuştu. Bunun olsa bile çok doğru olmadığını...

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Siz tatmin oldunuz mu Sayın Başkan?

BAŞKAN – Evet, ben tatmin oldum.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Sayın Hukuk Müşavirliğinin tatmin oldunuz mu açıklamalarından?

BAŞKAN – Ben tatmin oldum, bir hukukçu olarak bakıyorum.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – O zaman bana müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Tabii, size de müsaade edeceğim ama şimdi, İş Bankası var yani isimlerini sayabiliriz.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Bence Ziraat Bankası üzerinden gitmekte fayda var, kamu hizmeti veren özel hukuk tüzel kişileri üzerinden.

BAŞKAN – Hayır, bir kamu hizmeti değil, dikkatinizi çekerim, bankacılık mevzuatı açısından bakacaksınız. Bu, haksız rekabete de sebebiyet verir.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Tamam Sayın Başkan.

BAŞKAN - Bir bankayı ele alıp kamu kurumuyla irtibatı var veya sübvanseli krediler kullanıyor diye bir kamuyla irtibatlı bankayı hedef almak çok doğru değil.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Hedef almıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yani, “Bütün bankalarla ilgili, özel bankalarla ilgili de yapabileceğiniz bir şey var mı?” demiştim, “Evet.” demiştiniz. Ben mevzuatınıza da baktım, böyle bir yetkiniz yok özel bankalarla ilgili, özel hukuk tüzel kişileriyle ilgili. Sizin kamuyla irtibatlı, vatandaşın şikâyetine bakmanız gerekir ama alan genişletmek... Türkiye’deki aşağı yukarı kamu otoritesi kullanan her üst düzey, hepsini de kastetmeyim, belli bir kesimini söyleyeyim, alan genişletmeyi çok sevdiğimiz için biz, zannediyorum, Ombudsmanlık Kurumu ya da Başdenetçilik Kurumu da burada alan genişletmeyi biraz kendi açısından uygun görmüş herhâlde, çok doğru bulmuyorum.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Müsaadeniz var mı efendim?

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Şimdi, dikkat ederseniz Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu Başkanımız “Sayın Başkanım, sorun nedir bir dinleyelim de öyle izah edelim.” dedi, diğer kurumumuz da ama Ziraat Bankası temsilcimiz tabii, meseleyi bildiği için ve sürekli yazıştığımız için, sorun alanının ne olduğunu bildiği için açıklamalarını yaptı.

Şimdi, Sayın Başkanım, çok açık yani ben hiçbir değerlendirme falan yapmayacağım, sadece 6328 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesinin (e) fıkrasını -yani hiç böyle şeylere girmeye gerek yok- onu okuduğumuz zaman... Konuşmamın başında ben size bir şey söylemiştim: İdareyi İYUK’taki “idare” olarak almayalım çünkü 6328 sayılı Kanun çok net olarak ifade ediyor ki idare sadece kamu kurumlarından oluşmuyor. Dolayısıyla, en büyük hata “Bizimkisi idari işlem değil.” Gerekçeleri geliyor, olabilir. İdari işlem olmayabilir ama idare tanımı daha geniş yapılıyor, bu çok önemli. Dolayısıyla, ben burada çok net olarak ifade edeyim kamu denetçisi olarak, Ziraat Bankası temsilcimizin açıklamalarından hiçbir şekilde ikna olmadım, zaten biliyoruz, karşılıklı görüşüyoruz da hem Sayın Genel Müdürle görüşüyoruz hem ilgili arkadaşlarla görüşüyoruz.

BAŞKAN – Benim sorduğum soruya lütfen cevap verir misiniz? İş Bankası, Denizbank ya da özel diğer bankalara da aynı şekilde yazı yazabiliyor musunuz, yazmayanlar hakkında, cevap vermeyenler hakkında şikâyetle bulunuyor musunuz, yoksa bizim Ziraat Bankasıyla ilgili sadece –bu Vakıflar Bankası da olabilir, Halk Bankası da olabilir- kamuyla irtibatlı özel sübvanseli kredi kullanıyor diye mi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 12

üzerine gidiyorsunuz? Ben de basit bir soru sordum. Denizbanka bu soruyu sorsanız ne der size?

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Bir istirhamım olabilir mi Sayın Başkanım zatıalınıza?

BAŞKAN – Estağfurullah.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – İnsicamın bozulmaması için eğer sorunuz varsa daha sonra... Çünkü genel bir çerçeve içindeki...

BAŞKAN – Ben baştan sordum ama oraya dokunmuyorsunuz hiç.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Onu söyleyeceğim efendim.

BAŞKAN – Tatmin olacağız en azından.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Ama daha cümlemin başında siz böyle bir soru sorunca başka yere gidiyor tartışma Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önce de sordum bu soruyu.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Şimdi, mesele şu efendim: 3'üncü maddenin...

Okudunuz mu efendim?

BAŞKAN – Okudum.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Sermayesi kamuya aitse “idare” tanımına giriyor yani burada bir tartışma yok zaten, neyi tartışıyoruz ben anlayamıyorum, bu bir.

İkincisi, mesela “Şikâyet etti.” diyor, şikâyet falan etmedim. Kamu denetçisi şikâyet etmez, şikâyetleri alır. Biz hiçbir yere kimseyi şikâyet etmeyiz, biz kanun çerçevesinde, Meclis tarafından seçilmiş, vatandaşların hakkı, hukuku noktasında, eğer inanıyorsak ki vatandaşın burada bir hak ihlali var, bir hakkı var, o hakkı sonuna kadar savunuruz, koştururuz, kimseye şikâyet etmeyiz, kanun çerçevesinde bu yetkilerimizi sonuna kadar kullanırız. Bakın, 18'inci maddede bu yetki açıkça var, diyor ki madde 18: “Bilgileri zamanında vermezse ilgili merci nezdinde başdenetçi veya denetçi soruşturma açar.” Ben şikâyet falan etmedim, sadece kanun dedi ki: “Bunu yap.”

BAŞKAN – (2)'nci fıkrayı da okuyalım mı beraber?

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Ama aynı şeye düşüyoruz Sayın Başkanım, isterseniz ben bir bitireyim değerlendirmemi.

BAŞKAN – Ama birini okuduğunuzda öbürünü de hemen arkasından okumanız gerekiyor.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Evet.

BAŞKAN – (2)'nci fıkrası da “Devlet sırrı veya ticari sır niteliğindeki bilgi ve belgeler yetkili mercilerin en üst makam ve kurulunca gerekçesi belirtilmek suretiyle verilmeyebilir.”

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Doğru, devam edin efendim.

BAŞKAN – “Ancak devlet sırrı niteliğindeki bilgi ve belgeler başdenetçi veya görevlendireceği denetçi tarafından yerinde incelenebilir.”

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Evet, siz okudunuz işte, kendi cevabınızı siz verdiniz.

BAŞKAN – “Verilmeyebilir.” diyor.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Hayır efendim, altında diyor ki: “Devlet sırrı...” Şimdi, Sayın Başkanım, buradaki problem şu, banka şunu dese... “Yani her somut olaya biz gireriz.” demek değildir, bir de hedef medef falan yok. Bizim tek amacımız var: İdare şeffaf olsun, hiçbir bilgiyi kamuoyundan, Meclisten saklamasın, saklayamaz da zaten. Yani “Biz Kamu Denetçiliği Kurumunun yetkisi dışındayız.” demek, bunu iddia etmek aslında “Bilgiyi verebiliriz.” diyor ama “Ben bilgi vermeyeceğim.” anlamına gelir. Dolayısıyla, ben...

BAŞKAN – Abdullah Beyciğim, şurada (e) fıkrasındaki kast edilenin mesela Taşkömürü Kurumu olabileceği, bu ve benzeri kurumlar olabileceği, kamu iktisadi teşebbüslerinden söz ettiği şeyini çıkarıyorum ben. Lütfen benim sorduğum o

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 13

soruyla beraber yorumlarsanız... Özel bankaya böyle bir yazı yazma yetkiniz var mı yok mu, onu soruyorum. Özel bankaya yazamazsınız. Ticari sır niteliğinde olan, müşteriyle... Yani 2 vatandaş arasında gerçekleşen bir alışverişten dolayı size şikâyet gelebilir mi?

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Ama konuştuğumuz konu o değil Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Neyi konuşuyoruz?

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Konuştuğumuz konu, sermayesinin tamamı kamuya ait bir kurumdaki bahsediyoruz.

BAŞKAN – Ticari bir kuruluştan...

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Hayır efendim, kamunun...

BAŞKAN – Evet, özel hukuk tüzel kişiliği, anonim şirket bahsettiğiniz.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Evet efendim, doğru, ben de anonim şirketi... Mesela bir tane örnek verebilir miyim size?

BAŞKAN – Denizbanka böyle bir yazı yazar mısınız?

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Bir tane örnek verebilir miyim Sayın Başkanım? Basın var mı bilmiyorum.

BAŞKAN – Vardır.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Bir özel hastane –isim vermeyelim- sermayesi özel, sağlık hizmeti veriyor hastane. Vatandaş bize başvuru yaptı. Buna yazabilir miyiz sizin bu şeyinize göre?

BAŞKAN – Kamu hizmeti, evet.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Bilmiyorum yani bu şeye göre verebilir miyiz, yazabilir miyiz? Biz girdik, yazdık. Vatandaşın hak ihlali vardı, tespit ettik ve vatandaşın fazladan alınan 55 bin lirayı vatandaşa iade etti. Tavsiye kararı veriyor bu. Yani tavsiye kararı veren bir kurum, sizin her zaman söz söyleme hakkınız olan bir kurum nasıl olur da “Biz yetkinin dışındayız.” diyebilir, ben onu anlamakta güçlük çekiyorum. Biz hiçbir kurumu klasik bir teftiş gibi...

BAŞKAN – Sorumu tekrarlıyorum, cevap istiyorum, vermezseniz sözünüzü keseceğim.

Denizbanka, İş Bankasına veya diğer özel bankalara böyle yazı yazma hakkınız var mı, kullanabiliyor musunuz?

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Kamu hizmeti veren özel hukuk tüzel kişileri de “idare” tanımı içerisine girer Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Mesele anlaşılmıştır. Bu konuda aynı kanaatte değilim sizinle, bir hukukçu olarak söylüyorum.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Yalnız, Başkanım, benim söyleyeceğim sözler vardı.

BAŞKAN – Size söz vereceğim, karşılıklı götürmeyeceğimizi söylemişim.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Sayın Başkanım, ben usule itiraz ediyorum ama.

BAŞKAN – Buyurun.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Özür dileyerek bu usule itiraz ediyorum. Hepimiz burada vekiller olarak da bu Komisyonun üyeleriyiz, bu sorunu burada tartışarak bitirecek durumda değiliz. Şahsen ben farklı düşünüyorum, arkadaşımız gibi düşünüyorum ama herhâlde bunların değerlendirmesini daha sonra yapacağız, bunu sadece ifade etmek istedim.

BAŞKAN – Mutlaka, böyle karşılıklı diyalog şeklinde götürmeyeceğiz dedim.

Yükseköğretim Kurulumuzu temsilen Süleyman Necati Akçeşme, Genel Sekreterimiz...

YÖK GENEL SEKRETERİ SÜLEYMAN NECATİ AKÇEŞME – Saygılarımı arz ediyorum.

Biz Kamu Denetçiliği Kurumundan gelen her bir şeyi zamanında ve yerinde cevapladığımızı düşünüyoruz. 2014 yılı sonunda 10 adet tavsiye kararıyla ilgili görüşme olmuş ise de 2015 yılında böyle bir tavsiye kararı gelmemiş, gelmiş olsaydı onu da değerlendirir, gerekli cevapları verirdik.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 14

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Bilgi ve belge talebinde bulunulduğunu ve sizden cevap gitmediğini ifade ediyor Başkanetçilik.

YÖK GENEL SEKRETERİ SÜLEYMAN NECATİ AKÇEŞME – Onlar hangileriye efendim, bize spesifik olarak söylerlerse ilgilenir, onları da arz ederiz ama bize gelenlerden, benim görebildiğim kadarıyla 2015 yılında 100’den fazla gelmiş ve cevaplamışız.

BAŞKAN – Belki biraz daha fazla herhâlde hassasiyet mi bekliyorsunuz o konuda?

Evet, şimdi de tavsiye kararlarına uymayan ya da uyamayan kurumları, gerekçelerini, onları dinleyelim.

Millî Eğitim Bakanlığını temsilen Müsteşar Yardımcımız Profesör Doktor Ahmet Emre Bilgili Beyefendi’ye söz veriyorum.

Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AHMET EMRE BİLGİLİ – Sayın Başkanım, çok değerli vekillerimiz; biz de Kamu Denetçiliği Kurumunun işleyişi iyileştikçe, oturdukça hepimiz için yararlı olacağını düşünüyoruz.

Yalnız, bize 4 konu iletilmiş. Bu 4 konuyla ilgili bilgi ve belge verilmediği iddiasını anlayamadık. Bütün dosyalarımızı yanımızda getirdik. Kime bilgi verdiğimizizi, hangi tarihte bilgi verdiğimizizi arzu ederseniz tek tek hukuk müşavirimiz açıklayabilir. Bu 4 konuda bizden, daha çok, bilgi vermemekten öte, hak talepleri olmuş. Bu hak talepleri uygun görülmemiştir Bakanlığımızca. Arzu ederseniz onun gerekçelerini de izah edebiliriz.

BAŞKAN – Sizdeki sitemleri o değil. Yani “Tavsiye kararı veriyoruz, tavsiye kararlarımıza uyulmuyor.” Böyle deniyor. Yanılıyor muyum?

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Bilgi, belge geliyor, yalnız, tavsiye kararları konusunda...

BAŞKAN – O bilgi, belgede bir eksiklik yok, tavsiye kararlarına uyulmama gerekçesi...

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – ...veya gerekçeleri yeterli değil.

BAŞKAN – O 4 konu olabilir mi bu?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AHMET EMRE BİLGİLİ – Yani, bu 4 konuyla ilgili, bizim açıklamamız var. Arzu ederseniz açıklayabiliriz ama biz bilgi ve belge sunmuşuz.

Tavsiye kararlarını da hukuk müşavirimiz açıklasın.

BAŞKAN – Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYATİ CANKALOĞLU – Sayın Başkanım, değerli katılımcılar; 4 hususla ilgili, Kamu Denetçiliğinden bize, tavsiye kararlarına uyulmadığı noktasında yazı gelmiş.

Bunlar içerisinde, öğretmen çocuklarına öncelikli olarak devlet parasız yatılılık, bursluluk sınavlarına ilişkin kontenjan tanınmasının kaldırılması talebiyle bir kişi başvurmuş. İkinci olarak, özel öğretim kurumlarının yapısının işlemlerine ilişkin bir talep gelmiş. Üçüncü olarak, okul müdürlüğü sona erdirilen bir kişinin tekrar okul müdürlüğüne görevlendirilmesi talebine ilişkin bir talep gelmiş. Dördüncü olarak da 3 yaşındaki bir otizmli çocuğun destek eğitimi alma saat artırımına ilişkin bir talep gelmiş. Her 3 talebe ilişkin, efendim, bizim çalışmalarımıza göre, mevzuat engeli var. Bu mevzuat engeli aşıldığı takdirde belki Kamu Denetçiliğinin talepleri uygun olabilir.

Bunları tek tek sıralamamızı isterseniz hemen baştan başlayayım.

BAŞKAN – “Yasal mevzuatta sıkıntımız var.” dediniz. Nedir bu yasal olarak?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYATİ CANKALOĞLU – Sıkıntı değil, engel.

BAŞKAN – Nedir?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYATİ CANKALOĞLU – Yani şöyle: Mesela, okul müdürünün görevlendirilmesine ilişkin 6528 sayılı Yasa ile

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 15

652 sayılı Yasa'nın 25'inci maddesinin 10'uncu geçici maddesinin (8)'inci fıkrasında okul müdürlüklerini sona erdirmişiz yasal olarak, sizlerin kararıyla, yasal mevzuatla sona erdirmişiz. Arkasından görevlendirmeye ilişkin bir yönetmelik çıkarmışız. Bu yönetmelik doğrultusunda kişi değerlendirmeye tabi tutulmuş. Değerlendirme neticesinde eksi puan almış. Eksi puan aldığı için de okul müdürlüğü görevlendirmede için Ombudsmanlık Kurumuna başvurmuş.

Burada yapılabilecek şey nedir? Yani açıkçası, yasal, bir kanun var, arkasından bir yönetmelik var. Bu yönetmelik doğrultusunda işlem tesis edildiği hâlde... Ki Türkiye'de belki de çok sayıda okul müdürü bundan hoşnut olmamıştır, dava açanlar var, dava sayıları şu an net elimizde değil ama belki 10 bin civarında bir davadan bahsediliyor, bu hazır bulunmuşla gelmediğimiz için o net sayıyı veremiyorum belki ama yani herkesin mutlaka eski görevine iade edileceği bir durum söz konusu değil ama buradaki şikâyetin söz konusu bu. Burada yani mevzuat böyle işlediği takdirde yapılabilecek şey, açıkçası sıkıntı bizim açımızdan.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Sayın Başkanım, şimdi, Millî Eğitim Bakanlığıyla ilgili... Aslında konuşmamın başında da onu vurgulamaya çalıştım ben yani kurumlara, hani, karşı karşıya gelip böyle bir hukuki tartışma içerisine girmenin çok doğru olmadığını düşünüyorum.

Ama burada genel olarak şunu söyleyebilirim: Mesela Millî Eğitim Bakanlığıyla ilgili biz aslında toplam 12 nihai karar vermişiz. Bunun anlamı şu: Vatandaşlar bize çok başvuru yapmışlar, gelmiş belki yüzlerce başvuru var ama bizim mekanizma içerisinde o bir şekilde hallolmuş ya da hallolmamış veya biz reddetmişiz. Mesela, 12 tane son aşamaya kadar gelmiş, incelemişiz, Sayın Başkanım, 12 karardan 6'sını demişiz ki vatandaşa: "Hayır, sen bu şikâyetinde haklı değilsin. İdare doğru yapmış." Yani idareye de aslında, Millî Eğitim Bakanlığına demişiz ki 6 tane konuda: Doğru bu. Yani vatandaş bundan şikâyet ediyor ama doğru.

Dolayısıyla, biz burada şunu konuşuyoruz: Şimdi, 4 tane var, geriye 6 tane kalıyor. Bahsettiğiniz de kısmi tavsiye, kısmi ret. Vatandaşın sorununu çözemezsiniz ama buna bir bakın. Yani mevzuat değişikliğine işaret etmişiz. Aslında ona mevzuat değişmeden uymanızı zaten beklemiyoruz. Burada da bir kafa karışıklığı var Sayın Başkanım. Yani, biz diyoruz ki: "Yönetmelikte böyle bir madde var. Bu aslında vatandaş açısından, onun hakları açısından, hakkaniyet açısından hiç de hoş görünmüyor, bunun şu şekilde değiştirilmesi hususu..." Bunun anlamı şu değil, yani "Bunu yerine getir." değil. O yasal değişiklik, mevzuat değişikliği yapılmadan biz buna zaten uyulmasını beklemiyoruz Sayın Başkanım. Onun için, sayın temsilcimizin verdiği örnek kısmi tavsiye, kısmi ret olabilir.

Burada 4 tane -bilmiyorum- uyulmayan tavsiye karar var. Bir tanesi otizmli çocuklarla ilgili, onu hatırlıyorum ben. Mesela, onunla ilgili bir gerekçe de alabiliriz. Onu ben özel ilgilendiğim için sordum. Bir tanesi bu olabilir, hani öğretmen çocuklarına yapılan ayrıcalıklarla ilgili. Yani bunlarla ilgili genel değerlendirmelerinizi, mevzuat değişikliği dâhil olmak üzere yapın. Zaten idari bir işlem olunca burada şu çıkıyor Sayın Başkanım, yani burada tartıştığımız şeyden: Aslında, idarelerimiz - yani haksızlık etmememiz lazım- bir idari işlemse, yani bir mevzuat engeli yoksa hakikaten uyuyorlar. Yani buraya gelmez yoksa, bu aşamaya gelmiyor.

Onun için de genel istediğimiz şey şu: Hakikaten biz idarenin iyi işlemesi için var isek, idarenin ayağına dolaşmak gibi, onu zor durumda bırakmak gibi bir gayemiz olamaz, yani bu, kanunun amacına da aykırı. Böyle zaten bakmıyoruz. Dolayısıyla, eğer iyi bir iletişim kurabilirsek daha bize vatandaşlarımızın şikâyeti intikal eder etmez informal yollarla bu işler zaten çözülür. Buna inanıyoruz biz ve böyle bir bakış açısı bekliyoruz idarelerimizden. Her bir idaremizde bir birim olsun, hem vatandaşlardan gelen şikâyetlere duyarlı olsunlar hem Kamu Denetçiliği Kurumuna karşı geldiyse şikâyet konusu, bize karşı çünkü biz vatandaşızdır ve "Meclis adına böyle bir şikâyet var, bir bakın." diyoruz. Dolayısıyla, böyle bir duyarlılık bekliyoruz. Yok, değilse klasik bir teftiş, klasik bir denetim, böyle bir anlayışımız zaten yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 16

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sadece merakım olduğu için soruyorum, yani öğretmenlere, öğretmen çocuklarına ayrı, farklı bir şeyiniz mi var sizin?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYATİ CANKALOĞLU – Sayın Başkanım, yüzde 10'luk bir kontenjan dilimi var devlet parasız yatılılık ve bursluluk sınavlarında. Yine sınava girmesi lazım, yine çocuğun puan alması lazım ama öncelik var. Fakat bunun uygulamasında 2013'te azalarak yüzde 8'lere inmiş, 2014'te yüzde 7'lere inmiş, 2015'te daha da inmiş. Yani inerek, yavaş yavaş azalarak bir ayrıcalık var. Buradaki temel maksadımız, amacımız, yurdun çok ücra köşelerinde yaşayan, çalışan insanlara pozitif ayrımcılıkla öğretmenlik mesleğinin özendirilmesine yönelik bir düzenleme. Böyle bir düzenlememiz var, evet.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Sayın Başkan, arkadaşımız konuyla ilgili küçük bir şey yapabilir mi, izniniz olur mu?

BAŞKAN – Estağfurullah.

KAMU DENETÇİLİĞİ UZMANI BUKET HASANÇEBİ – Teşekkür ederim efendim.

Burada, biz dosyayı incelediğimizde şöyle bir tespit yapmıştık efendim: Şimdi, Çocuk Koruma Kanunu ve Sosyal Hizmetler Kanunu kapsamına giren çocuklar ile oturduğu yerde ilköğretim kurumu bulunmayan çocuklara ayrı bir kontenjan tanınmasının sosyal devlet ilkesinin bir gereği olduğunu tespit ettik. Ancak, öğretmen çocuklarıyla ilgili biz idareden yani sizlerden açıklama talep ettiğimizde, bu gerekçeyi sosyal devlet ilkesine oturtamadığımız gibi sadece bize yapılan açıklamada, işte öğretmen çocuklarını da öğretmenlik mesleğine teşvik etmek amacıyla böyle bir düzenleme yapıldığından bahsediyordu ve aslında, daha önce yüzde 25 olan kontenjanın yüzde 15'e düşürüldüğünü görüyoruz. Sizin söylediğiniz yüzde 8'lik oran fiiliyatta kullanılan oran, oradan artan miktarın diğer çocuklarımıza kullandırıldığını biliyoruz.

Biz burada somut olarak şöyle bir şey de tespit etmiştik efendim: Şimdi, şikâyetçinin iddiası şuydu: “Diğer çocuk” diyoruz öğretmen çocukları dışında kalan çocuklarımıza ve sosyal devlet ilkesi kapsamında koruma altında olmayan çocuklarımıza. 2012, 2013 ve 2014 yılında yapılan sınavlardaki taban puanlarına baktığımızda, 2012 yılında 6'ncı sınıf öğrencileri için taban puanı diğer çocuk kontenjanı için 419'ken, öğretmen çocuğu kontenjanı için 172 bu puan ve bu diğer yıllarda da aynı şekilde, epey bir fark var bu başarıları açısından. Dolayısıyla, biz bu tavsiye kararını verdik, mevzuat değişikliğini önerdik. Kaldı ki bizim yine...

BAŞKAN – Bunu bitirmeden -pardon- puanları bir daha tekrar eder misiniz? 419...

KAMU DENETÇİLİĞİ UZMANI BUKET HASANÇEBİ – Tabii efendim. Şimdi, en son size söylediğim, 2014 yılında 8'inci sınıf öğrencileri açısından taban puanı diğer çocuk kontenjanı için 606 iken, öğretmen çocuğu kontenjanı için bu 165'tir. Dolayısıyla, başarılı çocuklarımızın da bu anlamda biz teşvik edilmesi gerektiğini söylüyoruz, bu puan farkının kabul edilebilir bir puan farkı olmadığını düşünüyoruz. Yine bununla ilgili olarak, biz kararımızda şöyle bir hususa da değindik: Bununla ilgili bir soru önergesi verilmiş 24'üncü Dönemin İkinci Yasama Yılında ve Millî Eğitim Bakanlığımız tarafından TBMM Başkanlığına gönderilen Aralık 2011 tarihli cevapta şöyle deniyor: Devlet parasız yatılılık ve bursluluk sınavlarının amacının yoksul ve başarılı öğrencilerin eğitim ve öğretim görmelerinin sağlanması olduğu, kontenjan uygulaması sonucu eğitimde fırsat ve imkân eşitliğini yakalamada sıkıntılar olduğu, belli bir meslek grubuna ayrıcalık tanınmasının kontenjan dışında kalan öğrenci gruplarını en azından üzdüğü, öğrencilerin eşit şartlarda ve eşit ortamlarda sınava girip başarı oranlarının hesaplanmasında dengesizliklere neden olduğu yönünde Millî Eğitim Bakanlığımızın kendi tespiti var ve zaten yıllar içerisinde uygulamada yüzde 25'ten yüzde 15'e düşürülen bir kontenjan var. Dolayısıyla, biz kararımızın hakkaniyet gereği olduğunu da düşünüyoruz ancak mevzuat değişikliği gerektiriyor tabii ki bu husus.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 17

Kurumumuzun ve sizin takdirinize sunuyoruz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYATİ CANKALOĞLU – Sayın Başkanım, burada tabii mevzuatı tartışmayacağız ama ben 100 kişide 90 kişinin yarışma alanı ve onun taban puanı ile 10 kişinin yarışma alanı ve taban puanının farklı olabileceğini takdirlerinize arz ediyorum. Doğal olarak yani 10 kişinin taban puanı az olacaktır fakat biz mevzuat değişikliğinde... Yine, bu amaçla buradayız, iletelim ilgili genel müdürlüğümüze, çalışılsın.

BAŞKAN – Bu puan farkları kabul edilebilir bir puan farkı değil.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYATİ CANKALOĞLU – İşte, 90 kişinin kendi aralarındaki çıta yüksek olacaktır, 10 kişinin, yüzde 10'luk birim dediğimiz daha az olacaktır. O, oradan kaynaklanan bir durum diye de düşünüyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Başdenetçiliğin raporunda ya da tavsiye kararındaki sunduğu gerekçeler çok mantıklı, çok makul, Anayasa'mızın sosyal devlet ilkesi prensipleriyle de uygun yani tavsiye kararına uyulması yönünde mevzuat değişikliği gerekiyorsa Sayın Bakana biz de inşallah iletelim, raporumuzda buna değinelim.

Teşekkür ediyoruz.

KAMU DENETÇİLİĞİ UZMANI BUKET HASANÇEBİ – Rica ederim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYATİ CANKALOĞLU – Notumuzu alıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Söz talepleriniz olursa arkadaşlar, esirgemeyin, cimri davranmayacağız söz talebinde.

Bir söz talebi şeyden geliyor yine.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Ben de şu konunun ele alınmasının yararlı olduğu inancındayım: Bu birinci sorun olarak görünen, 3 yaşındaki atipik otizm hastası oğluyla ilgili yakınmada bulunan kişi ders saatlerinin yeterli olmadığı konusunu dile getirmiş. Bu çok yaygın bir şekilde duyduğumuz bir yakınma. Gerçekten, engelli çocukların ailelerinin hem eğitim ihtiyacı yönünden hem de kendilerine bir zaman ayırabilme yönünden daha geniş bir eğitim saatine, korunma saatine gereksinimleri var. Gerçekten, Bakanlık bunu değerlendirip üzerine koyabilirse -arkadaşların o konudaki tavsiye kararlarının içeriğini bilmiyorum ama muhakkak bu konulara değiniyordur- özel olarak korunması gereken bir grup çünkü o grup... Bunun sadece altını çizmek istedim, ifade etmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYATİ CANKALOĞLU – Sayın Başkanım, arz edebilir miyim?

BAŞKAN – Estağfurullah, buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYATİ CANKALOĞLU – Şimdi, Sayın Başkanım, Şubat 2016 destek eğitimleri için 1.954 tane özel eğitim ve rehabilitasyon merkezimiz var. Buralarda 318.515 engelli birey için toplamda 173 milyon 913 bin 365 liralık bir destek paketiyle ödeme yapılmış. Burada, destek eğitimi için ödeme yapılan yerlerde Bakanlığımız on iki saatini karşılamış özel eğitim verilmesi için, ilgili kişinin talebi doğrultusunda daha da artırılabilmesi konusunda bende bilgi var. Yani, on iki saatlik bir destek eğitimi zaten veriliyor bu arkadaşımıza, bu engelli bireyimize. Talep edildiği takdirde bu desteğin, bu eğitim sürecinin daha da artırılabilmesini ifade ediyoruz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Bütçeye de bağlı gibi.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYATİ CANKALOĞLU – Evet.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyoruz.

Şimdi, İçişleri Bakanlığımızı temsilen eski valilerimizden Müsteşar Yardımcımız Mehmet Tekinarslan Bey'i takdim edeceğim ama mikrofonu açmam için basmanız gerekiyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 18

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYATİ CANKALOĞLU – Sayın Başkanım, müsaade alabilir miyiz?

BAŞKAN – Affedersiniz Sayın Müsteşarım.

Arkadaşlarımıza sonradan bir sorunuz olacak mı?

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Peki.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Affedersiniz Sayın Başkanım.

Millî Eğitim Bakanlığı çok büyük bir bakanlık. Takdir edersiniz ki vatandaşların da şikâyetleri olabilir. Buna ilişkin Bakanlık bünyesinde en üst düzeyde irade koyabilecek en azından strateji birimi olabilir veya yeni bir birim kurulması anlamında, hem bizimle olan iletişimi doğrudan kurmak hem de vatandaş şikâyetlerine duyarlı olmak anlamında böyle bir birimin kurulmasına ilişkin bir tavsiyem olacak Sayın Başkanım eğer...

BAŞKAN – Estağfurullah.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Olursa işimiz hem çok kolaylaşır hem de Bakanlığımız da çok rahat eder, onu söyleyeyim yani.

BAŞKAN – Pardon, sizin özel bir mazeretiniz mi var ayrılmak için?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYATİ CANKALOĞLU – Yok, hayır yani işimiz bitti diye... Bizden öncekiler ayrıldığı için böyle...

BAŞKAN – Hayır, onların özel mazeretleri vardı. O zaman, özel mazeretiniz yoksa Sayın Müsteşarıma söz vereceğim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYATİ CANKALOĞLU – Ben konuya sadece bir cümlelik...

BAŞKAN – Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI 1. HUKUK MÜŞAVİRİ HAYATİ CANKALOĞLU – Sayın Başkanım, bu hususla ilgili Birinci Hukuk Müşavirliği makamı koordine etmekte. Ombudsmanlık Kurumundan gelen yazıları ilgili genel müdürlükle paylaşarak ne oldu, ne bitti, nasıl bir çalışma içerisindeyiz, onları tekrar alarak hukuk müşavirliği üzerinden yazışıyoruz. Dolayısıyla, muhatapları hukuk müşavirliğidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Müsteşarım, buyurun lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MEHMET TEKİNARSLAN – Sayın Başkanım, zatîalinizi ve Komisyon üyelerinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, Bakanlığımızla ilgili bana intikal eden bilgilerde 6 hususta Kamu Denetçiliği Kurumunun tavsiyelerine uymadığımız hususu ifade edilmiş bulunuyor. Müsaade ederseniz, ben bu 6 hususun neler olduğunu ve bizim yaklaşımımızı arz etmek istiyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MEHMET TEKİNARSLAN – Efendim, bu konulardan birisi bir polis memuruna uygulanan disiplin cezası hakkındadır. Polis memurunun itirazını Emniyet Genel Müdürlüğümüz yerinde bulmayarak reddetmiş, Kamu Denetçiliği Kurumu da bunun böyle olmaması gerektiğini tavsiye etmiş. Konu şudur: Elâzığ'da bir polis memuru -evli- evlilik dışı bir çocuk sahibi olmuş. Biz de polislik kuralına, disiplin kuralına uygun olmadığı gerekçesiyle buna ceza vermişiz. Kamu Denetçiliği bunun farklı bir şekilde tezahürünü istemiş, herhâlde ki bizim açıklamamızdan ikna olunmamış.

Diğer bir husus efendim, silah taşımaya ilgili. Bir vatandaşımız sivil şahıslar nezdinde, emniyeti suistimal sayılabilecek, kamuda görevi kötüye kullanma sayılacak bir suçtan dolayı yargılanma aşamasındayken, Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkında Yönetmelik'in ilgili maddesi uyarınca yargılama süresince silahına el koyuyor Emniyet Genel Müdürlüğü ve yargılama sonuçlandığında kendisine veriliyor. Bu vatandaş silah ruhsatının yenilenmesi talebinde bulunmuş, bunu reddetmişiz. Kamu Denetçiliği Kurumu, bunun kişinin silah taşımaya ilgili yeterliliğini akamete uğrattığı ve bu konunun düzenlenmesi gerektiğini, bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 19

yönetmelik değişikliği gerektiğini ifade etmiş. Biz uygulamamızın yönetmeliğe uygun olduğunu ifade etmekle beraber, bahsettiğim yönetmeliğin bu kapsamdaki suçlarla ilgili yargılama sonuçlanıncaya yani kesin karar, Yargıtay kararı da, temyiz kararı da oluşana kadar ki sürede silaha el konma kararında, eğer ilk derece mahkemesi beraat kararı vermişse silahın ilgili şahsa iadesi, temyiz aşamasındaki çıkacak sonuca göre de hakkın iadesi veya iptali şeklinde değerlendirmeyi öngören bir yönetmeliği çalıştık, şu anda da yürürlüğe girme aşamasında bulunuyor.

Bir diğer konu, Ankara'da kurulmuş mahallî idareler birliğinde çalışan bir işçi mahallî idareler birliğinde işten çıkartılmış, buna ilişkin dava açmış kıdem tazminatı ve mali haklarla ilgili, bunu kazanmış fakat Büyükşehir Yasası'yla birlikte mahallî idare birliklerinin kalkması ve mahallî idareler birliğinin Kızılcahamam Belediyesine devriyle beraber Kızılcahamam Belediyesinden kendisini işe almasını istemiş. Takdir edersiniz ki burada, benim anladığım kadarıyla, öne sürülen gerekçe, mahkeme kararını gösteriyor Kamu Denetçiliği Kurumu ama mahkeme kararı şahsın mali alacaklarıyla ilgili, bir işe iade davası açmadığı gibi, zaten işe iade davası açacak hukuki şartlar da oluşmuyor. Diğer bir yönü konunun, burada, eğer ki vatandaşın bir haklılığı söz konusu olsa dahi Kamu Denetçiliği Kurumunun bu konuda tavsiyeyi yönelteceği makam bir müstakil tüzel kişilik olan Kızılcahamam Belediyesi; bizim Mahallî İdareler Genel Müdürlüğümüzün belediyelere emir vermek veya onların özel hukuk ilişkilerine göre yönettiği çalışma hayatı veya alım satımlara ilişkin kararlarını bozmak, değiştirmek, iptal etmek gibi bir yetkimiz yoktur; İçişleri Bakanlığı mahallî idareler üzerinde vesayet denetimi yetkisini kullanır, bunun da ana çerçevesi Anayasa'da belirlenmiştir, Belediye Kanunu, Büyükşehir Kanunu, İl Özel İdaresi Kanunu da ayrıntılarını düzenlemiştir. Belediyenin bir çalışanıyla arasındaki özel hukuka dayalı ilişkisine bizim -herhangi bir yargı kararı dahi olsa, kaldı ki bir tavsiye kararından bahsediyoruz- belediyeye "Bunu böyle yap." veya "Yapma." demek gibi bir hukuki pozisyonumuz yok.

Yine bir diğer konu Sayın Başkanım, Kırşehir Valiliğinin muhatap alındığı Emniyet Müdürlüğü dolayısıyla, bir polis memuru emniyet müdürünün kendi kıdem sırasını arkadaşlarının da kıdem sırasıyla birlikte öğrenip bilmek istemesi. Bu talep idarece uygun görülmemiş öncelikle, uygun görülmemesi gerekçesi olarak da kendi kıdem yeri belli fakat şahsın asıl meramı "Benden daha kıdemsizleri benim üstümde görevlere getiriyorsunuz. Dolayısıyla, işte, ben buradan bir hak elde edeceğim. Benden kıdemsizi benim üstüme atayamazsınız." gibi bir gerekçeyle belki bir hukuk yolu izleyecek. Buna, idare kendi kıdem sırasını kendisinin öğrenme hakkı olduğunu takdir etmekle birlikte diğer çalışanların kıdem sırasının onların özel bilgileri olduğunu değerlendirmek suretiyle bilgi vermemiş. Kanaatimce verilmesinde sakınca yoktu, arkadaşlarla konuyu tartıştığımızda ben öyle değerlendirmiştım. Kamu Denetçiliği Kurumunun bu konudaki kararı ilgili idareye ulaştığında da idare bu şahsın talebini zaten karşılamış tavsiye kararı idareye ulaştıktan bir ay sonra.

Efendim, bizim bu çerçevede Bakanlığımıza tevdi edilen tavsiye kararlarına uymama hususları bunlardan ibaret.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah.

Çok teşekkür ediyoruz.

Bir: Yani idarenin takdir hakkını sanki siz biraz yok mu farz ediyorsunuz?

İkincisi: Bilgi Edinme Kanunu'nda bile ancak kendisiyle ilgili bilgilere ulaşma hakkı verilmiş yasal olarak, başkasının kıdemi bir başkasını ilgilendirmez "Bunlarla ilgili de bana bilgi verin." denmesi çok doğru değil; eğer Ombudsmanlık Kurumu da tavsiye kararında buna vesile olduysa bu çok doğru değil.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Yok, yok Sayın Başkan, müsaade eder misiniz efendim?

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Öyle bir uygulamamız yok Sayın Başkanım, menfaat ihlali şartı var vatandaşların bize başvuru yapabilmeleri için.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 20

Yine, diğer idarelerimizle ilgili söylediğim şeyi İçişleri Bakanlığımız için de söyleyebilirim; tabii, Başdenetçiliğimiz tarafından tavsiye kararları genel olarak değerlendirilip en fazla uymayan kurum gibi görülüyor burada ama yine ifade edeyim, uyulan kararlar da var tabii, yani onu göz ardı etmemiz lazım. Dolayısıyla, burada hani “Karma Komisyonumuza davet edildi, kategorik olarak Kamu Denetçiliği Kurumuna karşı bir direnci var.” gibi yorumlamamız lazım, idareler açısından söylüyorum yani bu doğru bir yaklaşım olmaz; böyle bir algı zaten doğru da değil. Dolayısıyla, bu çerçevede belki değerlendirebiliriz ama bilgi, belge istediğimiz ama bilgi, belge göndermeyen ve “idare” tanımı içerisine giren kurumlarımızla ilgili tabii farklı çünkü o başka bir yaklaşım.

BAŞKAN – Çok affedersiniz, ben bir şeyi merak ediyorum -yani böyle ikili diyalog da hoş olmuyor belki ama- idarenin takdir hakkını nasıl değerlendiriyorsunuz?

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Hiçbir zaman efendim, takdir hakkı idarenin elinde zaten.

BAŞKAN – Ama bir örnek verdi Sayın Müsteşarımız, yani Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu’nda zannediyorum sūfli ilişkilerle ilgili bir hüküm o...

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MEHMET TEKİNARSLAN – Efendim, Polis’in 1’inci maddesi “Vatandaşın canını, malını, ırzını, namusunu korumak ve huzuru temin etmek.” diyor.

BAŞKAN – Yani bununla ilgili bir takdir hakkını...

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – İzin verirsiniz Başkanım, ilgili uzmanımız çok kısa ama...

BAŞKAN – Arkadaşlarımız da bilgilensin, yani biz de öğrenmiş olalım.

Buyurun.

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU GÖREVLİ HÂKİM FATMA BANU KUZU – Efendim, size konunun safahatını kısaca açıklamak istiyorum.

Şimdi, bu vatandaşımız hizmet dışında, resmî sıfatının gerektirdiği saygınlığı ve güven duygusunu sarsacak eylem ve davranışlarda bulunmak fiilinden dolayı bir disiplin cezası almış. Bu disiplin cezasına konu olan fiili ise evlilik dışında bir ilişkisinin olması, bu ilişki sonucunda bir çocuğunun doğması, çocuğunu da idareye bildirip maaş yardımından, çocuk yardımından yararlanmak istemesi neticesinde bu durum idare tarafından öğrenilmiş ve bir disiplin cezasıyla karşı karşıya kalmış. Biz bu dosyayı incelediğimizde, daha çok Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarından ve Danıştayın konuya ilişkin daha önce verdiği içtihatlarla değinerek bir karar verdik. Verdiğimiz karar da şöyle: Disiplin kararları ancak yargı yoluyla ve yasama tasarrufuyla iptal edilebilir; bizim kurumumuzun bunu iptal etme yetkisi yok. Biz bunun farkındayız ve bu talebin reddine karar verdik. Ancak disiplin cezasının verilmesi sürecinde hem şekli hususlardaki hatalardan dolayı hem de verilen disiplin cezasının tamamen özel hayatın ve aile hayatının gizliliğini ilgilendirdiğini söyleyerek biz idareye bu konuda hatalı davrandığını kabul etmesini ve kurumumuza bildirmesini tavsiye ettik. Şöyle ki, mesela daha önce Danıştaydan geçen bir davada eş cinsel ilişkiye girmiş bir polis memuru meslekten çıkarılmış ve bir dava açmış, ilk derece mahkemesi davasını reddetmiş, demiş ki: Senin bu yaptığın iş, yaşadığın hayat polisliğe yakışmıyor.” Ancak davayı kazanmış. Aynı şekilde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de özel hayatı ve aile hayatını çok geniş yorumluyor ve diyor ki: “Bir kişi evlilik ilişkisi içerisinde olsun olmasın bir çocuk söz konusuysa bunu ben özel hayatın gizliliğine, mahremiyete sokarım ve bu konuda bundan dolayı kendisine ceza verilmesini kabul edemem.” Biz bu bakış açısıyla yaklaşarak bir karar verdik. Dediğim gibi, idarenin takdir yetkisinin yerini alacak bir karar değil, sadece bu konuda yapılan hataların bir daha tekrarlanmaması ve hatalı davrandığının kabulü yönünde bir karar verdik.

BAŞKAN - Özel hayatın gizliliği ayrı şeydir, özel hayatıyla görev ifa ettiği kurumun hassasiyetlerini dikkate alması ayrı şeydir. Size meslektaş olduğumuz için söylüyorum, Hâkimler ve Savcılar Kanunu’nda da böyle bir hüküm var, Avukatlık Kanunu’nda var, mesleğin vakar ve onuruna yakışır tavırda bulunması gibi... Yani

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 21

bu ve benzeri şeyler anlatılırdı. Bir hâkim arkadaşımız bisiklete binip gittiği için Adana'da soruşturma açılmış kendisine, ceza verilmiş gibi böyle basit ya da yanlış yorumlanacak bir şeyden söz etmiyoruz, özel hayatıyla, yaşantısıyla... Mesela bir kumarbazı düşünün, bir alkoliği düşünün, buna milletin, vatandaşın can emniyetini, mal emniyetini teslim edeceksiniz, böyle bir yorum olabilir mi? Ya da bir hâkimi düşünün, kazancından çok daha fazlasını sarf eden, gece gündüz meyhanelerden, pavyonlardan, gazinolardan çıkmayan, yaşantısıyla villalarda oturan... Özel hayatın gizliliğinden, mahremiyetinden bahsederek böyle bir hüküm tesis edilebilir mi? Ben çok doğru bulmadım. Doğrusunu isterseniz Sayın Denetçi nasıl izahatta bulunacak bilmiyorum ama Sayın Müsteşarıma bir söz vereyim, ondan sonra...

Özel hayatı bizi ilgilendirmiyor ama ifa ettiği görev ile taşıdığı sorumluluğu ben kastediyorum.

Buyurun Sayın Müsteşarım.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MEHMET TEKİNARSLAN – Sayın Başkanım, bu spesifik olayla ilgili Kamu Denetçiliği Kurumunun Bakanlığımızı hatalı bulan kanaatine katılmıyorum, hatalı olduğumuzu düşünmüyorum. Tavsiye kararına uymadık, uymayacağız da yani polislerle ilgili Disiplin Tüzüğü'nü de, o şeyi de değiştirmeyeceğiz. Bu bizim yasal çerçevemiz. Herkes kendi yasal çerçevesini doğru tayin ederse, o sınırlar içinde kalırsa kamu daha ahenkli işler. Ben bir buçuk saattir yaklaşık izlediğim, dinlediğim şeylere, bir yerine çok fazla dâhil olmak istemedim, ancak, kanunun belki içeriğinde de var, kamu hizmeti sayılmayan herhangi bir iş yoktur ki. O zaman biz bu Ziraat Bankası konusunda olduğu gibi kamu hizmeti sayıp berberin, manavın, işte, minibüs şoförünün dahi şikâyetlerine bakar oluruz ki altından kalkamayız. Ve kamuyu burada doğru anlamak gerekir. Kamu halk mıdır, kamu idare midir? Dolayısıyla biz bu konudaki tavsiye kararını...

Montesquieu diyor ki kanunlar ve süresine dair kitabında: "Kanunlar toplumların örfünden, ananesinden, geleneğinden, coğrafyasından esinlenir." Ortalama bir Türk vatandaşının ahlaki normlarına, yaklaşımlarına dahi... Ki polislik daha fazla bir disipline meslektir, topluma örnek olması beklenir, insanların güvenle kapısını çalacağı bir yerdir veya hâkimlik öyledir veya askerlik öyledir, ne bileyim işte, bir din görevlisinin pozisyonuyla farklı tutmamız gerekir. Biz polis mesleğinin disiplini ve görsel, dışa yansımaları açısından da, o doğmuş olan çocuğun hukuku açısından da bu kapıyı açmayı düşünmüyoruz, hatalı olduğumuzu da düşünmediğimiz için tavsiye kararına da uymayı düşünmüyoruz. Diğer, silah ruhsatıyla ilgili konuda tavsiye kararının, kişi haklarının uzun süre -çünkü davalar çok uzun sürmekte, silah taşıma da olsa bir haktır- sürüncemede kalmaması adına o tavsiye kararını değerlendirmeye aldık ve belli ölçüde düzenlemeye çalışıyoruz ama sizin de buyurduğunuz gibi neredeyse hiçbirimizin böyle bir şeyi meşru göremeyeceği bir yerde birtakım evrensel normlarla ve Avrupa mahkemelerinin birtakım spesifik kararlarından bahsederek karar alınması, idaremizi bu konuda bir işleme sevk etmeyecek.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Vekilim.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Değerli arkadaşlar, şimdi, hukuk meselesine de şöyle bakmak gerekiyor: Elbette ki bizim geleneklerimiz, göreneklerimiz çok değerli, hukuk örf ve âdetler üzerinden de yükselir ama aynı zamanda gelişen çağın ve anlayışların, kavrayışların gelişmesine de uygun olarak ilerler.

Şimdi, burada tartıştığımız konuya insanların özel yaşamlarının neyi kapsadığı meselesi üzerinden tartışmak ve bakmak gerekir. Burada, özel yaşam gerçekten bizim duygusal ilişkilerimizdir, benzer ilişkilerimizdir aynı zamanda, genişleterek anlatmayacağım.

Şimdi, son süreç içinde verilmiş olan bu tür kararlar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından da, bizim kendi iç hukukumuzdaki yerel yargı makamlarınca da çok sayıda özel yaşam alanı içinde sayıldı, özel yaşamın gizliliği içinde sayıldı ve buna müdahale herhangi bir biçimde kamu hizmetinin yapılmasına engel olarak değerlendirilmedi. Şuna katılıyorum, Değerli Başkanımın da söylediği, diyorlar ki:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 22

“İdarenin takdir hakkına müdahale edemeyiz.” Elbette takdir hakkına müdahale edemeyiz ama takdir hakkının keyfiliği ve hukuk dışılığı söz konusuysa o zaman buna hem idari yargı zaten müdahale eder hem de bu konuda görüş söyleyebiliriz. Müdahale anlamında değil ama bir eleştiri anlamında söyleyebiliriz.

Bağışlanmak dileğiyle söylüyorum, burada umarım gazeteci arkadaşlarımız yok, bir milletvekilinin dahi gayrimeşru çocuğu olabiliyorsa yani resmî bir evlilik kurulmadan bir çocuk sahibi olabiliyorsa, bunu basın da alabildiğine yaygın bir şekilde yazabiliyorsa böyle bir toplumda artık bir polisin herhangi bir biçimde evlilik dışı çocuk sahibi olmasından ötürü cezalandırılması, hele... Değerli arkadaşım biraz önce “çocuğun hukuku” da dedi, özellikle çocuğun hukukunun korunması yönünden de bunun bir önemi var. Yani burada koruduğumuz hak sadece bu ilişkinin... Ben de elbette onaylamam, insanlar resmî ilişkiler kursunlar, bu ayrı bir şey ama benim onaylayıp onaylamamam da... Hukukun koruması ve koruma sınırları konusunu biraz daha farklı görmemiz gerekiyor.

Bu bir tavsiye olduğuna göre arkadaşlarımızın bu konudaki hem iç hukuktan hem de uluslararası hukuk alanından örnekler vermelerinin doğru bir yöntem olduğu inancındayım. Ufkumuzu biraz daha bu anlamda genişletmeye ihtiyacımız var. İnsanların bireysel yaşamına müdahale etmemeye ihtiyacımız var. Biraz önce verdiğim örneğin de pek çok kamu kuruluşunda pek çok sayıda olduğunu da ne yazık ki hepimiz biliyoruz. Ben, örneğin, imam nikâhlı evliliklerin şiddetle karşısındayım ama imam nikâhı sebebiyle dünyaya gelmiş bir çocuğun hakkının korunması, aynı zamanda o birliği kurmuş olan insanların bu sebeple teşhir edilmemeleri ve cezalandırılmamaları gerektiğine de inanıyorum.

Bunu söyleme ihtiyacı hissettim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Estağfurullah. Ben de teşekkür ediyorum.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MEHMET TEKİNARSLAN – Efendim, Anayasa Mahkemesinin Silahlı Kuvvetlerle ilgili verdiği bir karar var. Yani karı koca gibi birlikte yaşamak askerliğe veya Silahlı Kuvvetlerde bulunmaya mani bir hâl. Bu maddenin iptaliyle ilgili bir başvuru oluyor, Anayasa Mahkemesi başvuruyu reddediyor yani bu mesleğin gereklerinde bu vardır diye bakıyor. Diğer taraftan, adı üzerinde, medeni hukuk biraz toplumların kendi özeliyle çok yakından ilgili yani Fransız Devlet Başkanı metresiyle veya evli olmadığı biriyle sarayda yaşayabilir ama bizde biriyle adı çıkar, parti genel başkanları alaşağı edilir. Yani bunu kendi ülkemizin şartları ve o mesleğin kendi doğası içerisinde de değerlendirmemiz gerekir.

Şimdi, polislik mesleğini yapıyorsa bir kişi, hareketlerinin... Sadece bu değil, alkol bağımlısı olamaz örneğin, kumar düşkünü olamaz. Eğer bir yıl içerisinde 5 kere aşırı borçlanma durumuna düşmüşse, “Özel hayatıdır, istediği gibi yer içer.” diyemeyiz, onu biz meslekten çıkartıyoruz efendim. Yani polislik mesleği gibi, askerlik mesleği gibi, hâkimlik mesleği gibi mesleklerin kendi kuralları, iç kuralları evrensel hukuk normlarına veya topyekûn özel hayatın müstakiliyetine bırakılmamıştır. Bunlar da onu bilerek bu mesleği yaparlar zaten. Kaldı ki “özel hayatım” deyip üniformayı çıkartıp gezemez polis memuru veya “Özel hayatım, sekiz saat çalışırım.” diyemez, şu an on iki saat çalışıyor arkadaşlarımız. Dolayısıyla bu çerçeveden bakıldığı için bu düzenlemeler yapılmış, o mesleğin iç hukukunu, iç disiplininin muhafaza adına. Yoksa herhangi bir kişinin tabii ki özel hayatı, ilişkileri devleti doğrudan ilgilendirmez, ta ki yaşantısıyla bir kamu görevlisinin sahip olması gerektiği sıralanan vasıflara uygunluğu teraziye konana kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Mesleğin hassasiyeti gereği, bazı mesleklerin özellikle, size katılıyorum Sayın Müsteşarım. Çok borçlanmak bir hâkim için de, bir avukat için de çok doğru şeyler değil. Belki bir doktor için, bir hekim için, bir mühendis için yadırganacak bir şey değil ama meslekleri gereği zannediyorum dikkat edilmesi gereken hususlardır

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 23

bunlar. Polislerin veya askerlerin veya hâkimlerin daha dikkatli, daha özenli yaşamalarını, topluma belki güven telkin etme açısından da istemeniz benim kanaatimce çok yanlış şey değil ama sayın meslektaşım, sayın milletvekilim bir husustan bahsetti takdir hakkıyla ilgili. Bizde bir yanlış algı da var, yanlış anlaşılma da var. İdare mahkemeleri zaman zaman idarenin tasarruflarını iptal ederken bir de yerine geçip takdir hakkını da yok edecek hükümler de tesis ediyor. Hâlbuki kanunu bire bir uygulasa böyle bir yetkisinin olmadığını görecektik. Kanunları da bazen Danıştay veya idare mahkemeleri yok farz ederek idarenin yerine geçerek tasarruf kurdukları için, hüküm kurdukları, tesis ettikleri için benim buna bir...

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MEHMET TEKİNARSLAN – Bizim yaşımız Anayasa Mahkemesinin yürütmeyi durdurma kararı verdiğini hatırlayacak kadar var. Biz şimdi Anayasa Mahkemesi Kanunu'nda böyle bir hüküm olmalı...

BAŞKAN – Bir itirazım yok. Bunu isteyebilirler, talep edebilirler, doğru da olabilir ancak yasada ve Anayasa'da yetkisi yok iken böyle bir yetkiyi kullanmak çok doğru değil.

Başdenetçilikte, Sayın Denetçim, gördüğüm eksik ya da bir fazla, arkadaşlarım ne kadar katılır bilmiyorum ama şahsi olarak düşüncemi, fikrimi söylüyorum, Başdenetçilik, hakikaten güzel çalışmalar yapıyor, sizler de. Çalışmalarınızdan dolayı da size teşekkür ediyoruz ama zaman zaman gördüğüm şu ki siz de Danıştayın ve idare mahkemesinin düştüğü hataya, maalesef yanlışla düşüyorsunuz. Kurumları kendinize göre dizayn etmeye, yön vermeye, hiza vermeye biraz hevesli gibi görüyorum. Bu doğru değil. Özellikle Ziraat Bankası açısından söylüyorum. Ziraat Bankasını koruma amacıyla söylemiyorum. Alanı çok genişletirseniz bunun altından kalkmamız mümkün değil. Özel hukuk ihlallerine sebebiyet veririz, insanların mağduriyetine gerekçe oluştururuz. Kanaatimce, uzman arkadaşlarımızın da bu hususu yeniden gözden geçirmeleri gerekir ama gördüğümüz, ben şahsen -arkadaşlarım nasıl katılır bilmiyorum- idarenin tamamen başdenetçiliğe yardımcı olma hususunda arzulu gördüm ben bütün kurumlarımızı. Yönetmelik veya kanun, mevzuat açısından eksiklikleri de giderme hususunda da çalışmalarını tespit ettik.

Bunun dışında ilave edecek bir şeyiniz var mı?

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Müsaadeniz var mı Sayın Başkan?

BAŞKAN – Estağfurullah, buyurun.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Sayın Başkanım, bu son değerlendirmeleriniz... Tabii ki biz de yeni bir kurumuz yani ombudsmanlık yeni bir kurum. Hem idarelerimiz açısından sorun yaşayacağız, düşeceğiz, kalkacağız tabiri caizse hem de biz düşüp kalkacağız yani kendi içimizde. Dolayısıyla, bütün bunları ben çok normal karşılıyorum ama zatıalınızın... Şahsen, ben kendi açımdan böyle bir yetki genişlemesi, heveslisi olmadığımızı çok net olarak ifade etmek istedim.

BAŞKAN – Zatıalınızı kastetmiyorum, kurumsal olarak yapınızı söylüyorum.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Olabilir, onu tabii ki biz içimizde de tartışmamız lazım Sayın Başkanım. Orada haklısınız yani kişisel olarak size... Genel olarak bizde de böyle bir tehlike olabilir Kamu Denetçiliği Kurumunda da, başka diğer kurumlarda da olabilir bu. Hepimiz hukukun çizdiği çerçeve içerisinde vatandaşlara hizmet etmemiz gerekir. Bu çok önemli. O bakımdan, bir şeyi kabul ediyoruz yani eleştirileri kabul ediyoruz, idarelerimizin her zaman, her aşamada gerekçelerini kabul ediyoruz yani olması gereken de bu. Asla bir şikâyet konusunu gizleyerek idareyi zor durumda bırakmak gibi bir derdimiz asla yok. Başından itibaren açık şeffaf bir şekilde idarelerimizle iletişim hâlinde bu işi götürmeye çalışıyoruz. Bu çok önemli, çok önemsiyorum yani idarelerin her aşamada bir şey söyleme haklarının olması bu çok önemli bir şey, çok önemsiyorum. Dolayısıyla, kamuoyu adına bir denetim, vatandaşların hakkını, hukukunu koruma adına, sadece bir zayıf vatandaşın bile kamu gücü kullanan yetkilerle donatılmış devasa bir aygıt karşısında sesini kamu denetçisi, Kamu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 24

Denetçiliği Kurumu adına yükselterek söyleyebilmesi bile çok değerli bir şey, değerli bir hak. Dolayısıyla, bizim eğer eleştireceğimiz bir kurum varsa bu bile bir kazanımdır yani üç yıllık yeni bir kurum, en azından işleyen bir mekanizma var. Doğru, aksayan yönleri olabilir, bunu mutlaka tartışmamız lazım. Bizi de eleştirin yani idareler gerekçeleriyle beraber eleştirirler mesela. Çünkü, kanunda diyor ki: "Tavsiye kararını verir." Tamam, orada eleştir. Otuz gün içerisinde gerekçeni... Bu çok önemli Sayın Başkanım yani bu kültürü yerleştirmemiz lazım. Onun için diyorum klasik bir denetim değil bizimkisi, hukuki sonucu yok, hukuki bir müeyyidesi yok.

BAŞKAN – Tavsiye kararınızdan dönme gibi bir mekanizmanız var mı?

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Ya, olabilir Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hayır, var mı, böyle bir örneği var mı?

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Şöyle Sayın Başkanım, bir defa şu: Kamu denetçileri, 5 kamu denetçisi İnsan Hakları Komisyonu ve Dilekçe Komisyonları tarafından seçilir. Bir de başdenetçi vardır, kamu başdenetçisi, o da Genel Kurul tarafından seçilir. Kanun der ki: "Kamu denetçisi ve başdenetçi ve denetçiler tek başlarına çalışır." Ve hepsinin alanları var. Şimdi, ben burada görevlendirildim kurum adına ama şimdi konuştuğumuz şu konularla ilgili benim alanım değil mesela. Dolayısıyla...

BAŞKAN – Sorumun cevabını istiyorum sizden yani bugüne kadar verip de döndüğünüz yani gelen eleştiriler üzerine düzelttiğiniz bir kararınız var mı?

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Bugüne kadar olmadı. Bir tane hatırlıyorum.

BAŞKAN – Olabilir mi?

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Olabilir tabii.

BAŞKAN – Tavsiye kararınızdan dönme gibi...

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Olabilir. Ben kendi adıma, tabii ki şahsi olarak söylüyorum, kamu denetçisi olarak söylüyorum, olabilir, niye olmasın? Yani, bu mahkeme kararı değil.

Bu özel şeyde de tabii çok spesifik bir konu ve tartışma götürür. Şimdi, mesela, bu kurumsal bir... Siz Komisyon toplantımızdaki tartışmalara muttali oldunuz Sayın Başkanım, onun bir tezahürüdür.

BAŞKAN – Peki.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Yani, bu kadarını söyleyeyim. Kurumla ilgili de İçişleri Bakanlığımızla ilgili de benim önüme gelen rakamlara bakayım. Yine, genel bir çerçeve olsun diye söylüyorum. İçişleri Bakanlığımız aslında toplam 15 tane karar vermiş, nihai karar. Diğer ara kararları ve çözümleri söylemiyorum. Mutlaka bunun içinde çözülmüş olanlar da vardır. Dolayısıyla, bakanlıklarımız, idarelerimizin aslında hukuka uygun, hakkaniyete uygun çalışma noktasında ben de bir sorun görmüyorum genel olarak yani hevesliler, istekliler. Dolayısıyla, o konuda ben de hemfikirim. 15 tane karardan 9 tanesinde vatandaşa demişiz ki: "Hayır, sen bundan şikâyet etmişsin ama İçişleri Bakanlığımız çeşitli birimleriyle doğru yapmış." Dolayısıyla, bunları da göz ardı ederek değerlendirme yapmamız, tek bir karar üzerinden değerlendirme yapmamız çok sağlıklı bir sonuç oluşturmaz.

BAŞKAN – Yok, ben o amaçla söylemedim.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Çok somut, şu kararlar ilgili, tartıştığımız, sayın valimin özellikle gündeme getirdiği kararlar ilgili, mesela... Bilmiyorum, İçişleri Bakanlığı gerekçesini ne söyledi ama şunu diyebilirdi: "Ben ilgili kamu denetçisinin görüşüne katılıyorum, bundan dolayı yapmadım." gibi bir gerekçe yazabilirdi mesela. Bu olabilir yani ilgili kamu denetçisi incelemiş "Ret" demiş ve sizin de dile getirdiğiniz benzer bir bakış açısıyla "Ret" demiş.

BAŞKAN – Bize, fakültede bir derste şu anlatıldı arkadaşlar: İngiltere’de, bilirsiniz, hukuk fakültesi mezunu olma şartı yoktur hâkim olabilmek için, atanırsınız, görevlendirilirsiniz. Bir hâkime açık çek verilir, sınırsız para harcama yetkisi vardır. Buna, gerçekten böyle bir açık çekin olup olmadığına inanmadığı için

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 25

ya da test etme ihtiyacı hissettiği için hâkim olan arkadaşın bankaya gidip bu çeki bozdurmak istemesi sonucu yani rutin, aylık masrafının ya da harcamasının çok üzerinde bir rakamla bozdurduğu çeki karşılığının olduğunu görüp eve gelip veya ertesi günü veya aynı gün belki tekrar bankaya gidip iade etmesi sonucunda açılan soruşturmada kendisine buna neden gerek duyduğu sorulduğunda “Test etmek istedim, gerçekten sınırsız bir para harcama yetkimin olup olmadığını görmek istedim.” cevabına binaen, hakkında açılan soruşturmada ilgili kurumun “Devletine güvenmeyen hâkime biz de güvenmeyiz, seni meslekte de tutmayız.” gibi bir cevabı var. Bazı mesleklerin böyle bir özel durumu, özel hassasiyeti vardır ki, zannediyorum, siz de kendi içinizde yapacağınız çalışmayla uzman arkadaşlara bunu ifade etmeniz gerekir. Demin de söyledim yani birilerini tahkir etmek maksadıyla söylemiyorum; bir mühendis arkadaşın, bir eczacı arkadaşın borçlanması çok fazla sorun getirmeyebilir ama bir hâkimin çok aşırı derecede borçlanması, polisin aşırı derecede borçlanması başkalarına açık hâle gelmesine de sebep teşkil edebilir.

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Özel yaşamdan çıkar zaten.

BAŞKAN – Değil mi efendim?

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Evet.

BAŞKAN – Yani, mesela, en çok sıkıntı yaşadığım, sayın valim herhâlde cezaevlerinde gardiyanlarda bu husus çok sıkıntılıdır. Borçlanmaları ya da aldıkları maaşın üzerinde bir sarf söz konusu olduğunda, bir durum söz konusu olduğunda incelemeye tabi tutulur ve meslekten uzaklaştırılır. Şimdi, bazı mesleklerin özel durumu vardır, birtakım borçlanmalara ya da birtakım başka ilişkilere sebebiyet teşkil edebilir bu yaşantı. Onun için zannediyorum özel bir durum söz konusu.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Sayın Başkanım, İçişleri Bakanlığıyla ilgili mesela benim alanıma giren 2 konu vardı. Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünde tazminatla ilgili bir şeydi, mesela ona uyuldu. Rize Valiliğinde de var 1 tane uyulan. Dolayısıyla, yani gerekçesi olduğu sürece takdir hakkı tabii ki kendisindedir idarenin. Dolayısıyla, bizim, özellikle ret kararlarımızın... Yani, vatandaşlar belki idareyi meşgul edeceklerdi sürekli bir konuyla ilgili ama dışarıdan bir göz olarak biz diyoruz ki: “Hayır, burada haklı değilsin.” O da idareyi ayrıca rahatlatan bir şey.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi adına da Ömer Toprak, ÖSYM Başkan Yardımcımız.

Buyurun Sayın Başkan.

ÖSYM BAŞKAN YARDIMCISI PROF. DR. İSMAİL CERİTLİ – Sayın Başkanım, değerli üyeler; ben de saygılarımı arz ediyorum.

Küçük bir düzeltme efendim, isim olarak. Başkan Yardımcımız Ömer Toprak Bey, zorunlu bir toplantısı olduğu için gelemediler. Bendeniz Başkan Yardımcısı Profesör Doktor İsmail Ceritli.

Bize Kamu Denetçiliği Kurumunun iki göndermesi vardı Sayın Başkanım. Onlardan bir tanesi, nüfus cüzdanında soğuk damga olmadığı için sınav sonucu iptal edilen bir adayımızdı. Bir de yine, 2 kişinin, 2 ayrı adayın YDS'yle ilgili başvurusu vardı. Onda da son beş dakika içerisinde çok fazla uyarıldığı ve bunun kendisini rahatsız ettiği, bundan dolayı da işte 6 soruyu çözdüğü hâlde işaretleyemediğinden itirazla ilgili iki gönderme vardı.

Şimdi, ben, ÖSYM'nin genel kurallarıyla ilgili şunu ifade etmek isterim. Yani ÖSYM'nin -işte malum süreçte de biliyorsunuz efendim- sınav güvenli ve gizli ve bunun eşit ve adil bir şekilde herkese uygulanması, bizim kanundan da gelen asli görevimiz. Dolayısıyla herhangi bir istisna bir başkasının hak gasbına yol açabilir ya da bir başkasına artı menfaat sağlayabilir diye bizim kurallarmız çok katı. Biraz sonra izah edeceğim örneklerle. Dolayısıyla bu uygulamaları yaparken, iptalleri yaparken de sürekli bunu göz önünde bulundurarak gerekli işlemleri yürütüyoruz.

Şimdi, soğuk damga itirazından dolayı başvuran adayımız Yunus Şaştı. Bu arkadaşımız sınava girmiş, sınava girerken kontrollerde fark edilmemiş, daha sonra

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 26

sınav esnasında gözetmenler aday kimliğindeki resim ve kendisinin görüntüsünden şüpheleniyorlar, o vesileyle kontrollerini yapıyorlar ve adayın nüfus cüzdanında soğuk damga olmadığını fark ediyorlar. Dolayısıyla bizim yine yönetmeliğimizden, sınav uygulama yönetmeliğimizden gelen bir husustur, ilkedir daha doğrusu. “Sınavdan sonra dahi şayet adayla ilgili herhangi bir ihlale rastlanmışsa sınav iptal edilir.” der. Dolayısıyla vatandaş, adayımız sınava girmiş, puanlanmış, sonra bizde tutanaklar üzerinden ve kayıtlar üzerinden, sınıflardaki kamera kayıtlarımız üzerinden tespitler yapılır. Sonra bu fark edilmiş, tutanak gelmiş. Sonuçlar açıklandığı hâlde biz demişiz ki: “Sizin sınavınızı iptal ediyoruz çünkü nüfus cüzdanınız geçersiz.” Bunu niçin yapıyoruz. Yani hakikaten kişisel olarak baktığımızda eğer bize doğrulasaydı ve deseydi ki: “Yok, ben bu kişiyim ve bu hata. Soğuk damga hatası, nüfus dairesinin hatasıdır.” şeklinde -o kendisine söylenmiştir zaten- getirseydi bir belge, o zaman bu iptal konusu olmayacaktı çünkü bununla ilgili başka çok başvurular oluyor. Daha önce yine bir iptal başvurusu oldu, 2015 yılı içerisinde. Biz adaya demişiz ki: “Daireye git, nüfus dairesi desin ki bu benim hatam, bize öyle bir yazı getir, sınavını geçerli sayalım.” O adayımız da getirmiş yazıyı ve sınavını geçerli saymışız. Bunun niçin yapıyoruz? Çünkü usulsüzlükler, sınavlarla ilgili sahte belge ve sahtecilik ve usulsüzlüklerin yaşanma ihtimaline karşı ve bunların karşısında da tedbir olsun maksadıyla bunu yapıyoruz. Bir istatistiki bilgi vermem gerekirse 2015 yılı içerisinde 48 tane bu şekilde iptalimiz olmuş, sadece nüfus cüzdanında soğuk damga olmadığı için. 2014’te de 140 tane iptalimiz olmuş. Ayrıca bununla ilgili gerekçelerimizi ifade etmem gerekirse bir tanesi şu: Bizim kanunlarımızda kılavuzlar resmî tebligat sayılır. Yani kanunumuzun 7’nci maddesinin 5’inci bendinde bu şekilde ifade edilir. Dolayısıyla bizim kılavuzlarımız aslında ada yapılmış tebligattır ve kılavuzlarda da soğuk damgası olmayan nüfus cüzdanlarının geçersiz olduğu çok açık bir şekilde beyan edilmiştir. Kamu Denetçiliği Kurumu, daha önce bir adayın sınavının geçerli sayıldığına dair kararı belki örnek göstermiş olabilir. Orada şu vardı: Aday gitmiş -biraz önce söyledik- nüfus dairesinden getirmiş. Nüfus dairesi demiş ki: “Evet, bu hata benim, unutmuşum, bu kişi doğru kişidir.” demiş. Dolayısıyla biz onu o çerçevede kabul ederek tekrar iptali reddetmişiz. Yine bununla ilgili de bir mahkeme kararı var. Mahkeme kararı da aynı şekilde bunun kılavuzda yazılı olduğunu, açık bir hüküm olduğunu, dolayısıyla adayın bu başvurusunun yersiz olduğunu ifade ediyorum.

İkinci göndermede Metin Uçar ve Yasin Şeker diye iki adayla ilgili. Bunlar da diyorlar ki: “Biz son beş dakika içerisinde sınav görevlileri sürekli ikaz ettikleri için sınavın biteceğine dair, bizim insicamımız bozuldu. Dolayısıyla işte 6 tane sorum vardı, onları işaretleyemedim, bundan dolayı da benim puan kaybıma neden oldu bu sonuç.” Bize Kamu Denetçiliği Kurumundan geldiğinde “Oradaki diğer adaylara da sorulsun.” şeklinde bir tavsiyede bulunmuştu. Her sınavda, kamera olmadığı için her sınıfta -bu sınıfta da kamera yokmuş- dolayısıyla kim ne kadar erken çıktı, ne kadar geç çıktı, bunun tespitini yapmamız çok zordu. Buna rağmen sınavda bazı adaylara ulaşılmışız ve sormuşuz “Yani hakikaten sizi rahatsız eden bir şey oldu mu, sınav şeyini bozan bir şey oldu mu?” diye. Salon görevlisinden başlayarak daha çok bulabildiğimiz adaylara sormuşuz. İşte salon görevlisi M.A.G “Son beş dakika içinde sık sık uyarı olmamıştır.” diyor. Yine adaylardan M.G “bununla ilgili herhangi bir şey yaşamadım, rahatsızlık duymadım, farkında değilim.” Yine F.Ç diye başka bir adayımız süreye riayet edildiğini o beş dakika içerisinde ve bir rahatsızlık duymadığını ifade ediyor. Yine İ.M.K.B adında bir adayımız aynı şekilde “Bunun farkında değilim, öyle bir rahatsızlık olduğunu fark etmedim.” diyor. Bir tek işte Yasin Şeker “Son beş dakika içerisinde şey yapıldı, on beş saniye sınav erken bitirildi.” diyor. Tabii, bizim elimizde de somut bir şey olmadığı için ve tutanaklarda ve alınan ifadelerde bunu gösterir herhangi bir şey olmadığı için biz adaya demişiz ki: “Yok, haksızsın, herhangi bir erken bitirme söz konusu değil.” Dolayısıyla bundan dolayı da Kamu Denetçiliği Kurumumuza da bu şekilde biz ifadelerimizi, gerekçelerimizi sunmuşuz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 27

Yine bir bilgi olsun diye şey yapayım, efendim, müsaade ederseniz. Yunus Şaştı, bu soğuk damgayla ilgili itiraz ediyor ama biz dedik ki: “Ne almış, hakikaten çok önemli bir kaybı var mı diye.” Bu dönemde, girdiği dönemde tabii ki sonuç belgesi verilmemiş kendisine fakat biz dedik ki arkadaşlara: “Şayet verseydik kaç puan almış olurdu?” dedik.

HULUSİ ŞENTÜRK (İstanbul) – Ama buna bakmak son derece yanlış ve bunu dile getirmek yanlış. Burada durdurulmalı.

BAŞKAN – Tabii, bence de.

HULUSİ ŞENTÜRK (İstanbul) – O özel. O bizi ilgilendirmez.

ÖSYM BAŞKAN YARDIMCISI PROF. DR. İSMAİL CERİTLİ – Tamam efendim. Dolayısıyla o herhangi bir hak kaybı da doğurmuyor zaten.

HULUSİ ŞENTÜRK (İstanbul) – O başka bir şey. Sıfır da çekmiş olabilir.

ÖSYM BAŞKAN YARDIMCISI PROF. DR. İSMAİL CERİTLİ – Tamam efendim, peki.

Yani diğeriyle ilgili de yine açıklamamız bu şekilde efendim. Arz ederim.

Varsa herhangi bir şey...

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Yani bir, 2 öğrencimizin ÖSYM’ye ilişkin bir şikâyetini Meclis çatısı altında Karma Komisyonunda görüşüyoruz. Yani bu bile tek başına önemli bir şey. Hep onun altını çiziyorum ben. Çünkü, biz Kamu Denetçiliği Kurumu olarak tabii ki takdir ediyoruz. Kurumlarımızın tabii ki takdir hakları var. Kendi düzenlemelerini yapacaklar. Hukuka ve hakkaniyete uygun bir çözüm bulacaklar vatandaşa ve bunun için varlar, zaten böyle hizmet ediyorlar. Burada hiç şek, şüphe yok ama atlanan yerler olabilir, görülmeyen yerler olabilir. Bu hataları da kabul etmemiz lazım. Eğer bize de böyle bir misyon düşüyorsa, hani bu hatalar, bu görünmeyen noktalar en azından bizim için esas misyonumuzu yerine getirdiği anlamına gelir.

Şimdi, iki olayla ilgili... Bir tanesinde dediniz ki: “Bu sınava erken başlayan...” Şimdi, orada diyoruz ki sınavda işaretlediği şeylere bakmayın, onu reddediyoruz zaten yani sizinle aslında aynı şeyi söylüyoruz ama “Soruşturmanızı daha dikkatli, daha sondaj usulü dinlemeyle, daha detaylı yapınız.” diyor bu tavsiye kararı. Dolayısıyla aslında “Buna uyulmadı.” anlamı çıkmaması lazım ve zaten yapılmış. Yani dolayısıyla buna uyulmuş yani bu dile getirilen şeye idaremiiz uymuş. O bakımdan, idaremiizin de zaten yaklaşımı bizim açımızdan da takdire şayan.

Diğer konu da efendim, şimdi nüfus cüzdanının ön yüzünde aslında var ama görünmüyor, arka yüzünde resmî mühür var, soğuk mühür var ama ön yüzünde gözüküyor. Şimdi, buna tabii ki sınav güvenliği açısından sizin titiz olmanız, hani bu da takdir edilecek bir husus, önemli de ancak bir vatandaşın idarenin, başka bir idarenin yaptığı eğer unutulduysa yaptığı bir hatadan veya basılsa bile gözüküyorsa, arkasında var zaten, vatandaşın gerçek kimliği tespit edildikten ve bilindikten sonra hani bunun iptal edilmesinin hakkaniyetle çok uygun olmadığı yönünde biz bir tavsiye kararı vermişiz. Onu da aslında kamuoyunun her zaman sağduyusuna sunmamız lazım, yapacak bir şey yok.

Sayın Başkan, yani bunu kabul etmeniz kanuna aykırı bir tarafı var mı? Çok önemli yani bunu tespit ettik, vatandaş girmiş, usulüne uygun sınava girmiş, soruları cevaplamış ama nüfus cüzdanında vurulmuş olan soğuk damga tam gözüküyor. Bunun kabul edilmesi kanuna aykırı mı, hukuka aykırı mı sizce?

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyoruz.

ÖSYM BAŞKAN YARDIMCISI PROF. DR. İSMAİL CERİTLİ – Efendim, müsaade eder misiniz...

BAŞKAN - Buyurun.

ÖSYM BAŞKAN YARDIMCISI PROF. DR. İSMAİL CERİTLİ – Sayın Başkan, biraz önce verdiğim istatistik buydu. 48 kişi 2015 yılında, 140 kişi de 2014 yılında bundan dolayı iptal edildi ve kimse, bunlardan hiçbirisi herhangi bir itiraza gitmedi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 28

Çünkü yani malumunuz sizde de muhtemelen vardır, bu konuda çok fazla usulsüzlük yapma ihtimali var ve işte, 2 milyon 200 bin kişinin sınava girdiği bir sistemde siz eğer kuralları bu kadar katı uygulamazsanız o zaman işte başka sorunlarla...

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS - Kişi hakkı...

ÖSYM BAŞKAN YARDIMCISI PROF. DR. İSMAİL CERİTLİ – Tabii ama hakkı yok çünkü 140 kişi bu şekilde iptal edilmiş ve “Ben haksız yere...” diye herhangi bir başvuru söz konusu değil. Tabii, bilemiyoruz ama içerisinde muhtemel şeyler de olabilir.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS - Ama bir tanesi başvurmuş...

HULUSİ ŞENTÜRK (İstanbul) – Değerli Hocam, tabii, burada şöyle bir şey var: Özellikle nüfus kâğıtlarıyla ilgili baktığımızda PVC kaplandığında bunların büyük oranda soğuk damga vasfını yitirmeye başladığı bilinen bir gerçek, hepimizin de başına gelmiş olaylardır burada. Dolayısıyla bu çocuk ve gençlerimizin geleceğiyle ilgili bu kadar rahat oynamayalım da onun yerine farklı yöntemlerle direkt reddetmek yerine daha uygun bir çözüm varsa bu çözümler üzerinde gidilmesinin daha uygun olacağı...

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS - Mesela tavsiye kararı uygulamak gibi...

HULUSİ ŞENTÜRK (İstanbul) – Yani dolayısıyla sonuçta 2 milyon çocuk katılıyor, mesela çok önemli. Ama sonuçta her bir fert de tek başına çok çok önemli. Dolayısıyla bu konuda, tamam, gene güvenliği sağlayalım ama o güvenliği tehdit etmeden de mutlaka çözümler vardır. Yoksa “Ön tarafında soğuk damga yok, reddettik.” mantığı biraz çok kolaycı bir mantık.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS - Sayın Başkanım, izniniz olursa eğer Sayın Hocam bu konuyla ilgili değerlendirme yapmadan önce ilgili arkadaşım, özellikle dosyaya hâkim olan ve inceleyen arkadaşım da bir katkı yapmak ister.

BAŞKAN – Buyurun.

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU GÖREVLİ HÂKİM FATMA BANU KUZU – Sayın Başkanım, şimdi, daha önce biz yine aynı konuya, birebir bir konuya ilişkin bir karar verdik. Bunun üzerine ÖSYM Yönetim Kurulu kararı aldı 6 Mayıs 2015 tarihinde ve aldığı yönetim kurulu kararıyla o şikâyeti sonuçlandırdı ve kendi yönetim kurulu kararında da şöyle bir ibareye yer verdi, dedi ki: “Adayın kimliğini tayin edilecek kısa süre içerisinde yeniletilmesini ihtar etmek, kimlik yenilenmez veya yenilenen kimlik ibraz edilmezse sınavın geçerli ya da geçersiz sayılmasına karar vermek şeklinde kılavuzumuzda veya yönergemizde bu şekilde bir tadil yapabiliriz.” diye kendileri bize gönderdikleri yazıda böyle bir bilgiye de yer vermişler daha önceki kararlarında.

BAŞKAN – Bunda bir ihtilaf yok. Gördüğümüz sınav güvenliğini azami ölçüde... Hakikaten bizim dönemimizden beri konuşulan şey. Bu işlerde kimlik değişikliğiyle ya da resim değişikliğiyle, sahte isimlerle ya da kimliklerle girilebildiği; bunun da kamuoyunda ya da yapılan sınavda haksızlığa, adaletsizliğe, eşitsizliğe sebebiyet verdiği. Endişe bu, yoksa bir itirazları yok.

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU GÖREVLİ HÂKİM FATMA BANU KUZU – Yok, benim dediğim husus o değil Başkanım, kendimi ifade edemedim sanırım.

Şimdi, şöyle: Eğer bir nüfus cüzdanı kimliğinde soğuk damgada bir tereddüde düşülüyorsa ki bizim olayımızda ön yüzündeki damganın görülemediğinden bahsediliyor; olmadığından, bulunmadığından değil. Yani orada kontrol eden kişinin algısına bırakılmış bir husus var aslında. Yani “Tespit edilememiştir, bulunmamıştır.” demiyor, “Görülmemiştir.” diyor. Çünkü nüfus cüzdanının arka kısmında bir damga var. Bu kişi gitmiş nüfus idaresine nüfus cüzdanını değiştirmek istediğinde nüfus idaresi eğer bir tereddüdü olsaydı bu nüfus cüzdanını kabul etmezdi zaten. Almış eskisini ve yenilemiş ve ÖSYM bir önceki yönetim kurulu kararında demiş ki: “Böyle durumlarda yani nüfus cüzdanındaki

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 29

damgada tereddüde düşüldüğünde bizim yönergemizde ve kılavuzlarımızda bunu düzenleyecek bir hükmümüz yok ne yapılacağına ilişkin.” O zaman biz şu yolu tercih edelim. Yani bu kişiye “Git nüfus idaresine başvur, yeniletirsen kimliğini yeniden gel, bize ibraz et, bunun üzerine sınavını geçerli sayalım.” diye kendileri bir karar... Yani “Böyle yapılmasında fayda bulunmaktadır.” diye bize gönderdikleri yönetim kurulu kararında değinmişler. Ancak bu olayda yani bir önceki uydukları kararın birebir aynısı olan kararı ikinci gelen şikâyet başvurusunda uymamayı tercih etmişler. Diyorum ki, aslında yöntemini kendileri bir şekilde bulmuşlar. Buna da uyulabilirdi diye düşünüyoruz.

BAŞKAN - İtirazım yok da yani yapılabilecek sahtekârlıkların önüne geçmek adına azami hassasiyet var burada. Resim kaldırıldığında -resimlerde soğuk damga oluyor- başka bir resim bulunduğu soğuk damga olamıyor. Böyle bir endişeyi ortadan kaldırmak yani böyle bir haksızlığa sebebiyet vermemek adına daha titiz davrandıklarını söylüyorlar. Aranızda da bir ihtilaf yok. Dolayısıyla...

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU GÖREVLİ HÂKİM FATMA BANU KUZU – Yani bir çözüm bulmak için, evet...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi...

ÖSYM BAŞKAN YARDIMCISI PROF. DR. İSMAİL CERİTLİ – Sayın Başkanım, kısa bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖSYM BAŞKAN YARDIMCISI PROF. DR. İSMAİL CERİTLİ – Efendim, şimdi “Hani gider yenisini getirirse falan...” dendi, onunla ilgili elimizde örnekler var. Nüfus cüzdanını değiştiriyor, başka resimle sınava giriyor, çıkıyor, bir hafta sonra tekrar değiştiriyor falan. Dolayısıyla bunları kontrol etme şansımız yok. Bu nedenle bu hassasiyeti gösteriyoruz. Mesela, şeyler de de işte “Sınavlara herhangi bir yanında kişinin alyans yüzüğü haricinde herhangi bir araçla giremez.” dedik. Burada da tartışmalarımız oldu. Yani o yüzük olarak görünen şey uzaktan yüzük ama herkes orada, her görevlimiz gerçekten onun yüzük mü, değil mi olduğunu anlamak marifetine sahip olmayabilir. Yani çünkü teknoloji çok gelişti, bir yüzüğün değil bir “piercing”in içerisine bile çok önemli cihazlar yerleştirilebiliyor.

Ayrıca zaten ben örnek olsun diye şey yapıyorum. 6. İdare Mahkemesinin yine 2015 yılında verdiği bir karar var, aynı şeyi söylüyor. Diyor ki: “Yani kılavuzda çok açık, siz böyle gitmemeliydiniz.”

İkincisi, o “görüldü” şeklindeki şey aslında belki bir ifade yanlışlığıydı, oradaki “yoktur” anlamında bizim arkadaşlarımız sorduğumuzda “yoktur” anlamında yazdık, yoksa hani “görüldü” bir ifade ya da bir dil sürçmesi ya da ifade yanlışlığı anlamında algılanıyor. Yoksa o şeyi özellikle üzerinde çalıştığımız için biliyoruz, bir tarafında var, diğer tarafında yok gerçekten.

Ben bunu arz etmek istedim efendim.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyoruz.

Özellikle kamu kurumlarımızdan gelen, başta Müsteşarımız olmak üzere, kamu hizmeti veren arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından başvurusu reddedilen bir arkadaşımızı dinleyeceğiz. Dolayısıyla kamu kurumundan gelen, mesaisini tamamlamış olan ya da kurumlarında çalışması gereken arkadaşlarımıza izin vermek adına bir on dakikalık ara vereceğiz, ondan sonra devam edelim.

Çok teşekkür ediyoruz.

Kapanma Saati: 17.40

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 30

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.53

BAŞKAN : İsmail BİLEN (Manisa)

-----0-----

BAŞKAN – Evet arkadaşlar, toplantıyı açıyorum.

Son olarak da, Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından başvurusu reddedilen Doçent Doktor Mahmut Doğan Bey...

Buyurun Hocam.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ HUKUK ANABİLİM DALI BAŞKANI DOÇ. DR. MAHMUT DOĞAN – Herkesi en kalbî duygularımla selamlıyorum.

Şu anda kalbi kırık bir insan olarak konuşacağım.

Kamu Denetçiliği Kurumunun yapılanma sürecinde Bilal Eryılmaz Hoca, Ömer Dinçer Hoca ve diğer bazı ilgililerle ilgili, 2004 yılında doçentlik tezi kabul edilen kamu denetçiliğiyle ilgili bir öğretim üyesiyim. Bu Kuruma olan güvenimden dolayı yargıya gitmeyip Kamu Denetçiliği Kurumuna kendi meselemle ilgili bir olay olduğundan müracaat ettim.

Müracaat edince, bu ülkedeki zihniyet sorununu çözmeden hiçbir meseleyi çözemeyeceğimiz kanaati hasıl oldu bende. Bu kanaatimi çoğu kurum pekiştirdi, çoğu kurum bununla ilgili bizi yanıltmadı. Her şeyi siyasetten bekliyordu insanlar. Biz her türlü usul dairesinde başvuruyu yapmamıza rağmen, bırakın taleplerimize cevap vermeyi, biraz önce bahsettiğimiz bilgi eksikliğini değil, bizimle görüşmeyi, adam yerine koymayı bile, muhatap olmayı bile uygun görmediler. Ben ancak siyasi bazı arkadaşlar vasıtasıyla Üniversitelerarası Kurul ve YÖK’le görüşme yapabildim. Bu çok ilginç.

Üniversitelerarası Kurula, bir doçent adayı olarak ve diğer doçentlerin hikâyesini dinleyince, hiç kimsenin telefonla, mesajla, başka bir yolla ulaşamadığını öğrendim. Şaka gibi geliyor.

“Söylenme söyle.” diyorlar. Söyleyince “uyumsuz, huysuz” bir sürü tabirle muhatap oluyorsunuz. İnsanlar birbirlerini anlamadığı için değil, birbirlerini anladığı için anlaşıyorlar çünkü menfaatlerine, çıkarlarına uygun gelmiyor.

İyi bir düzenlemeydi, iyi bir yapılanmaydı, iyi bir kurguydu kamu denetçiliği sebebi ne olursa olsun -Avrupa Birliği olsun, başka bir sebeple olsun hiç önemli değil- ama iyi bir uygulama performansı sergileyemedi.

İlk maliyet, ilk kamu denetçiliğinin performansının daha sonra düzeltilmesinin maliyetinin çok fazla olacağını düşünüyorum. Benim âcizane kanaatim.

Toplum olarak tenkiti, tenkit ettikten sonra da tehiri, tehir ettikten sonra da tehdidi –tehdit edilmiş bir adamım- daha sonra da taraftan yana devlet kullanan idarecileri haktan yana değil, daha sonra da bazılarını tüketen, benim gibi, bir sürü insan görebilirsiniz.

Benim meselem kendimle ilgili olsaydı bana, Cabir Bey –YÖK’ün Üniversitelerarası Kurulundan sorumlu Rektörü- çok net bir ifadeyle “Senin meseleni halledelim yeter ki sen bu tür süreçlere yollara başvurma...” Cevabımı söyleyebilirim.

Sistem kendisini sayılarla ve şekillerle anlatıyor. Şu kadar evrak geldi şu kadar cevap verdik, şöyle yaptık böyle yaptık. Kutsuyor sayıları ve şekilleri. Siyaset de kutsuyor, bürokrasi de kutsuyor, hepimiz kutsuyoruz. Bir yapı, bir sistem, bir devlet ne kadar derin, ne kadar güçlü, ne kadar akıllı, ne kadar kurnaz, ne kadar zeki, sihirli bir değnek gibi elinizde olursa, hepimiz ona sahip olmak istiyoruz ve sahip olanlar bunu bırakmak istemiyor. O yüzden de başka hususlar da oluyor o devleti ele geçirmek, o yapıyı ele geçirmek isteyen bir sürü insan oluyor çünkü o yapı aynı zamanda kutsallığının yanında güzel de aslında.

BAŞKAN – Hocam, meselenin kendisine gelecek miyiz?

MARMARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ HUKUK ANABİLİM DALI BAŞKANI DOÇ. DR. MAHMUT DOĞAN – Ben meselenin kendisine

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 31

geldiğimde bunun bir neticesinin olup olmamasının benim açımdan bir anlamı olmadığını düşünüyorum. Süre tahdidim var ise kesiyorum. Kural ve kaidelerinize uyuyorum. Devam etmem gerekiyorsa edeyim, etmemem gerekiyorsa da burada kesiyorum. Teşekkür ediyorum diyebilirim.

BAŞKAN – Hayır, sistemi eleştirinizi anlarım, buna bir itirazım yok ama başvurunuzun reddinin sebeplerini, gerekçesini ya da haklı olduğunuzu düşündüren gerekçeleri öğrenmek isteriz.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ HUKUK ANABİLİM DALI BAŞKANI DOÇ. DR. MAHMUT DOĞAN – Eğer benim kararımı incelerlerse bir hukukçu istişare heyeti, idare hukukundan -ben idare hukukçusuyum- arkadaşlar incelesinler, eğer ben hatalıysam zaten burada olmamam gerekiyor. Ben kamu denetçisini her insan gibi... İnsanlar hatalarında ısrar ederler, kendini savunma zorunda bıraktığınızda çok zorlanırlar. Ben öyle bir şey de istemiyorum, sadece bundan sonrakilere zulüm etmesinler istiyorum. Doçentlik Sınav Yönetmeliği değiştirildi, ben tetiklemiş oldum. Daha önce altı ayda bir girdiğimiz Doçentlik Sınav Yönetmeliği'ndeki ilk önce birinci başvurmuz bir yıl, ikinci başvurmuz bir buçuk yıl, üçüncü başvurmuz bir buçuk yıl gibi toplam üç buçuk-dört yıla yayılan on sekiz ayda doçent olabilecekken, en son 3 hakkımızı da dört yıla çıkardılar ve hiçbir gerekçe göstermeden ve hiç kimseyi... Siz, bunu yapmadığı zaman, bu sürelerle uymadığı zaman doçent adayını sorgulayabilirsiniz -düzenleme aslında, şimdi iptal edildi o düzenleme- ama kamu görevlisinin veya doçentlerin jüri üyelerinin evrakları göndermemesine hiçbir müeyyide yok, hiçbir yaptırım yok orada. İptal edildiği için ben o Doçentlik Sınav Yönetmeliği'yle ilgili konuşmak istemiyorum çünkü iptal eden ben değilim. Ülkenin bu kadar doçent ihtiyacının olduğu bir dönemde, bir buçuk yılda tamamlanacak bir sürecin üç buçuk-dört yıla yayılmasının sebebini bilmiyorum.

Benimle ilgili olan mesele de çok basit aslında. Ben yürürlükteki mevzuata, meri mevzuata göre bir başvuru yaptım, süresinde yaptım. Çok insani bir şekilde bana kamu denetçisi davrandı, her türlü görüşmelerimizi yaptık, altı ay sonra netice geldi tarafıma -ağustosun sonuydu- ben şok yaşadım. 1 Eylülde de doçentlik sınavım vardı. Herhâlde bir yerde durmak lazım dedim. Hiç kimseye kapıyı kapatmamak gerekiyor, herkesin söyleyeceği bir şeyler olabilir. Ben, kimseyi savunma durumunda bırakarak veya kimseyi suçlayarak bir şey elde edemeyeceğimizi düşünüyorum. Dolayısıyla, bununla ilgili söyleyeceklerimi başka alanlarda, başka mecralarda söyleyebilirim ve burada kessem sanki daha iyi olacak.

Çok teşekkür ederim, hepinize saygılarımı sunuyorum.

HULUSİ ŞENTÜRK (İstanbul) – Konuyu anlamadım. Niye reddedilmişti? Yani biz şikâyetin konusu değil...

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Bizim açımızdan değerlendirmede bulunuyor. Bizim için önemli Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hocam, şimdi sizi davet edişimizin sebebi, arkadaşlarımızın da milletvekillerimizin de bir talebiydi. Ombudsmanlık Kurumuna ya da Başdenetçilik Kurumuna talebi olup reddedilen bir arkadaşın hem haletiruhiyesini anlayabilmek hem de hangi gerekçeyle reddedildiğini bilmek istiyoruz. Yani Ombudsmanlık Kurumu ya da Başdenetçilik Kurumu keyfî bir tutum veya tavırla mı bunu yaptı ya da özensizlik, dikkatsizlik sebebiyle mi bunu yaptı, bunu öğrenmek istiyoruz. Konuyu öğrenemedik.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ HUKUK ANABİLİM DALI BAŞKANI DOÇ. DR. MAHMUT DOĞAN – Bu sorunun muhatabı ben isem, ben kendi reyimle ilgili beyan edebilirim.

BAŞKAN – Hayır, başvurunuzun sebebini öğrenemedik hâlâ. Yani başvurunuzun gerekçesi neydi kuruma? Kurum da buna en azından kendini savunma adına ya da ifade etme adına bir şey getirsin. Kuruma bir başvurunuz var mı?

MARMARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ HUKUK ANABİLİM DALI BAŞKANI DOÇ. DR. MAHMUT DOĞAN – Evet, bir başvuru var.

BAŞKAN – Gerekçesi nedir Hocam?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 32

MARMARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ HUKUK ANABİLİM DALI BAŞKANI DOÇ. DR. MAHMUT DOĞAN – Altı aylık benim normalde doçentlik sınavına girmem gerekiyordu, altı ayda bir reddedildi. Ben 30 Ekim tarihinde doçentlik sınavına çağrıldım. 30 Ekimde geldiğimde dediler ki: “Doçent adayları rapor almış, yurt dışındalar, sizi sınava alamıyoruz, on beş gün sonra sınava gireceksiniz.” Mevzuat “on beş” gün diyordu. On beş gün sonra ben sınava çağrıldım, geldim, 14 Kasımda sınava girdim, sınavda başarısız oldum. Bunun üzerine altı ayda bir müracaat edebildiğimiz için ben müracaatımı yaptım. Bana dediler ki: “Siz ekim ayı içerisinde bu başvuruyu yapsaydınız altı ay sonra sınava alınırdınız. Siz 30 Ekimde yapsaydınız girerdiniz. 14 Kasıma kalınca giremezsiniz.” Ben de mevzuatı aldım, inceledim bunun üzerine. Mevzuatta böyle bir şey yok. Sadece doçentlik sınavına başvuru için, atıyorum, eylül, mart, nisan ayları var. Benim durumumla ilgili bir düzenleme orada gözüküyor ve düzenlemenin özüne de aykırı. Ben bununla ilgili talebimi ilettim. O mevzuat çerçevesinde benim talebimin kabul görmesi gerekirken benim talebim reddedildi. Reddedilme sebebinin artık gerekçesinin yeni bir mevzuat düzenlemesine, yeni Doçentlik Sınav Yönetmeliği’ne bağladılar, şubat ayında çıkan bir Doçentlik Sınav Yönetmeliği. O Sınav Yönetmeliği’nin bizatihi kendisi de müktesep hakları koruduğu için yani beni bir önceki yönetmeliğe tabi kıldığı için ben yine haklıydım. Haklıydım demiyorum, bilmiyorum, Allah bilir, bilmiyorum. Arkadaşlar “Haksızsın, biz seni reddediyoruz.” dediler. Bana bu tebligat ağustos ayında yapıldığı için, ben 1 Eylülde sınava gireceğim için, dolayısıyla, ben nisanda girme hakkımı kaybetmişim zaten. Yapacak bir şey yoktu, ağlayıp sızlayacak bir hâlîm de yok. Sadece şunu söylüyorum ve bu konuda netim: Benim nefsimle ilgili bir durum olsaydı, ben bu huzurda olmazdım.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet...

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Sayın Başkanım, öncelikle bir şikâyetçimizin, bir vatandaşımızın komisyonda hem de kendisinin reddedildiğini söyleyen bir vatandaşımızın hem eleştirilerini almak hem duygularını almak bizim açımızdan son derece değerli. O bakımdan, bu uygulamadan memnun olduğumu ifade etmek isterim çünkü sonuçta biz vatandaşların hakkını, hukukunu koruma adına kurulmuş bir kurumuz, bu konuda çok hassas olmamız gerekir ancak -Mahmut Bey’di zannediyorum- Mahmut Bey’in somut olarak Kamu Denetçiliği Kurumuyla ilgili yaşadığı olumsuzluklar neyse hani onları alsak bizim açımızdan. Hani, genel sistem eleştirisi anlamında tamam, konuşabiliriz ama hani, bizi ilgilendiren boyutu itibarıyla uzmanımız olabilir, kamu denetçimiz olabilir, kamu başdenetçimiz olabilir, kurumda bir tutum, davranış olabilir, bir eksiklik olabilir, bir yanlışlık olabilir; onlarla ilgili eğer somut şeyler hani dile getirseydi, bizim açımızdan çok daha faydalı olacak idi ama yine de söylediği şeylere katılmamak mümkün değil yani genel olarak söylediği şeylere katılmamak mümkün değil ama mesela teknik olarak tabii bu konu benim konum değil, benim alanıma girmiyor, Sayın Serpil Çakın Hanımefendi’nin konusu ama kendisine ulaşan karar da ret kararı değil. Yani vatandaşın, şikâyetçimizin şikâyet konusunu - detayları bilmemekle beraber genel olarak söylüyorum- bir ret kararı değil bu. Yani vatandaşın şikâyet konusuna biz “Sen haksızsın.” dememiştir. Yapılan inceleme, araştırma sonunda, o altı aylık kanunun bize verdiği süre içerisinde bir yönetmelik değişikliğiyle beraber şikâyet konusu ortadan kalktığı düşünüldükçe “Artık şikâyet konusu ortadan kalkmıştır.” diye bir tebligat yapılmış. Ona biz “karar verilmesine yer olmadığına dair karar” diyoruz. Dolayısıyla, Mahmut Bey’in yani “Reddedildim.” hani “İncelenmedi.” eleştirisi yani çok doğruyu yansıtmıyor. Daha doğrusu, anlayamamış olabiliriz. Yani bizdeki şekil olarak bakıldığında, altı ay içerisinde Mahmut Doğan Bey’e kurumumuz tarafından bir karar gitmiş, bu kararda da idarenin ilgili mevzuatı değiştirdiğini, dolayısıyla şikâyet ettiği konunun ortadan kalktığını dile getirmiş.

BAŞKAN – Zannediyorum, Hocamın sizden beklentisi herhâlde -kanaatimce, kendisi de burada ifade edebilir- yani benim şikâyetimle ilgili haklılığımı ya da...

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Haksızlığımı...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 33

BAŞKAN - ...haksızlığıma vurgu yapılmadan...

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Ama “Reddedildi.” dedi ya, tekrar başvurusu her zaman olabilir Mahmut Bey’in.

BAŞKAN – “Haklı veya haksız olduğuma herhangi bir inceleme yapılmadan mevzuat değişikliği gerekçesiyle konum incelenmedi, eksik bırakıldı.” Böyle mi anlıyoruz?

MARMARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ HUKUK ANABİLİM DALI BAŞKANI DOÇ. DR. MAHMUT DOĞAN – Evet efendim.

BAŞKAN – Bu eksikliği bırakmadan “Şuralarda haklıydınız, şuralarda da mevzuata göre haksızdınız ancak bu haksızlık ya da bu haklılık mevzuat eksikliği sebebiyle oluşmuştu. Bu eksiklik de giderildiği için şikâyetiniz konusuz kaldı.” Orada Hocamın beklediği bir tespit.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ HUKUK ANABİLİM DALI BAŞKANI DOÇ. DR. MAHMUT DOĞAN – Evet.

BAŞKAN – Bu tespit yapılmış mı kararınızda?

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Yapılmış efendim.

BAŞKAN – “buralarda haklıydınız veya buralarda haksızdınız...”

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Yapılmış efendim.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ HUKUK ANABİLİM DALI BAŞKANI DOÇ. DR. MAHMUT DOĞAN – Efendim, ben ifade edebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ HUKUK ANABİLİM DALI BAŞKANI DOÇ. DR. MAHMUT DOĞAN – İşte, o tespit de haksız mevzuat açısından. Zaten altı ay da geçti yani. Bana karar geldiğinde ben zaten nisan ayını kaçırmıştım. İki türlü mağduriyetim var. Bir, kararın kendisi, bizatihi kararın kendisi haksız; iki, altı aydan sonra bana tebligat yapıldığı için ben nisan ayını kaçırdım zaten.

BAŞKAN – Yani süreli bir işti.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ HUKUK ANABİLİM DALI BAŞKANI DOÇ. DR. MAHMUT DOĞAN – Kamu Denetçisinin buna bile cevap vermesi gerekirdi ki yani, süresinde cevabı “Altı ay sürem var.” diye bekleyip altı ayın sonunda da, yine söylüyorum, yeni yönetmelik dahi beni haksız göstermiyor. Ben bütün idare hukukçusu arkadaşlarla konuştum. Ya, arkadaşlar, acaba ben mi anlamıyorum? Yani yer olmadığının ne anlama geldiğini...

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Biraz önce “ret” demiştiniz ama.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ HUKUK ANABİLİM DALI BAŞKANI DOÇ. DR. MAHMUT DOĞAN – Reddin ne anlama geldiğini anlayacak kadar hukuk bilgim olduğunu da düşünüyorum âcizane.

Ben cümlemi başta da söyledim: Biz birbirimizi anlamadığımız için değil efendim, birbirimizi anladığımız için anlaşıyoruz.

Teşekkür ederim.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Şimdi, tabii, somut bir olaydan... Bakın, çok değerli olduğunu söyledim, vatandaşımızın, Mahmut Bey’in buradaki hem duyguları hem düşünceleri, eleştirileri ama somut bir eleştiri doğrusu bulamadım. Kararla ilgili, yani, vatandaşlar, hani, yargı yolu zaten açıktır, yargı yoluna devam edebilirler. Bir hak mücadelesi, ombudsmanlık ona yardımcı olur, sonunda aldığı kararla yoluna devam edebilir. Dolayısıyla, kuruma genel olumsuz bir yaklaşımla, böyle somut bir olaydan, Mahmut Bey’in olayından yola çıkarak böyle genel bir olumsuz şey çıkarmanın kurumumuz açısından çok büyük bir haksızlık olduğunu düşünüyorum. Size ben sayısız örnek verebilirim şurada. Bakın, şurada var Sayın Başkanım, tersi mesela, bir tane vereyim: Evinden hiç çıkmadan, yattığı yerden, yüzde 97 engelli bir vatandaş internet ortamında Kamu Denetçiliği Kurumuna başvuru yaptı, yetim aylığı kesilmişti ve yetim aylığı bağlandı. Mesela bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 34

da olumlu bir örnek. Anlatabiliyor muyum? Dolayısıyla...

BAŞKAN – Bir itirazımız yok. Uzman arkadaşların şuna dikkat etmesi lazım: Süreli işlerde daha ivedi davranılması. Mesela süreye tabi bir iş, altı ay sonra sınava girecek...

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Hayır efendim.

BAŞKAN – Altı ayı beklemeden ya da o altı aylık süreyi geçirmeden... Benim anladığımı söylüyorum.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Altı ay geçmemiş efendim, beşinci ayda şey verilmiş.

BAŞKAN – İşin kötü tarafı bu. Resmî dairelere gittiğinizde resmî dairelerde bazı kurumlara belli sürelerde, mesela icra dairesine gitseniz, bir tapuya şerh yazısı alsanız, haciz yazısı alsanız, gitseniz tapu müdürüne, eskiden öyleydi, tapu müdürüyle özel bir ilişki kurmadan, onu üç gün içerisinde inceleme yetkisi olduğundan, “Bırakın, üç gün sonra inceleyip kararımı vereceğim.” diyebiliyordu. Kanunun verdiği bu üç günlük sürenin bu tür işlerde, ivedi işlerde keyfiliğe sebebiyet veya gerekçe oluşturmaması gerekir. Herhâlde hocamın da beklediği hassasiyet bunu beş ay, altı aylık süreye yaymadan, ivedi bir şekilde, daha erken uzmanlarımız hassasiyet gösterebilirdi, daha erken, hak mahrumiyetine veya kaybına sebebiyet vermeden bunu neticelendirebilirdi, bir.

İkincisi: “Mevzuat değişti, mağduriyet ortadan kalktı.” demek yerine, “Bu konuda siz haklıydınız.” ya da “Haksızsınız” diyerek mevzuata da sonradan ilave edilebilirdi. Hocamın ifade ettiği bu. Siz de diyorsunuz ki, “Bu var, bu tespit yapılmış. Haklısınız ancak bu mağduriyet şu şekilde giderilmiştir, mevzuat değişikliği ya da yönetmelik değişikliği.”

MARMARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ HUKUK ANABİLİM DALI BAŞKANI DOÇ. DR. MAHMUT DOĞAN – Bir açıklama yapmama daha izin verir misiniz lütfen?

BAŞKAN – Buyurun.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ HUKUK ANABİLİM DALI BAŞKANI DOÇ. DR. MAHMUT DOĞAN – Eğer onun üzerinden işlem yapacaklarını bilseydim, yeni yönetmelik üzerinden, ona göre savunma yapardım efendim.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Ne savunması?

BAŞKAN – Peki, bu verdiğiniz cevaba hocam tekrar itiraz edebilir miydi?

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Tabii. Yine başvuru hakkı var, yani her zaman bize başvuru yapılabilir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ HUKUK ANABİLİM DALI BAŞKANI DOÇ. DR. MAHMUT DOĞAN – Peki, ne anlamı olacak söyler misiniz bana? Ben doçent unvanını aldım.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Hayır, şimdi şöyle: Buradaki spesifik konu şu: Kamu Denetçiliği Kurumu ne yaptı da sizin hakkınız ihlal oldu, ne yaptı? Mesele o aslında.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ HUKUK ANABİLİM DALI BAŞKANI DOÇ. DR. MAHMUT DOĞAN – Yine söylüyorum: Kamu Denetçisi kararı yanlış yorumladı.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Tamam da bu mahkemelik bir konu yani şimdi Kamu Denetçisi hakka, hukuka uygunluk ve hakkaniyete uygunluk yönünden yetkilendirilmiş kişi. Her zaman tenkit edilebilir kararı, her zaman kamuoyuna da yansıtılabilir.

BAŞKAN – Kaldı ki ismi üstünde, tavsiye kararı.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Evet, tavsiye kararı. Dolayısıyla, bunu burada tartışmanın bir anlamı yok, somut bir şeyi de yok zaten. Her vatandaşımız her kararımızdan zaten memnun olacak diye bir şey yok. Reddedilen kararlarımız var zaten, “idare haklı” dediğimiz, vatandaşlarımız onları da tepki veriyor. Kaldı ki bu ret kararı değil Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dilekçe Karma

Tarih :22/03/2016

Saat :

Kayıt: Dilekçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 35

Arkadaşlarımız size raporları gönderdiler, sayın milletvekillerimize, Komisyonumuzun değerli üyelerine. Perşembe günü bugünkü taslak raporu da ilave edilecek.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Sayın Başkanım, eğer izniniz olursa, küçük bir... Kapatacaksanız eğer.

BAŞKAN – Evet, kapatacağım.

Buyurun.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Sayın Başkanım, hemen bitireceğim fakat bir önerimi sizlerin takdirine arz edeyim. Şimdi, özellikle bu tip tek tek kararlar üzerinden idarelerle beraber kararların tartışılmasını ben şahsen çok doğru bulmuyorum.

İkincisi, biz bu zemini Meclis adına, vatandaşların hakkını, hukukunu savunma adına kurulmuş bir kurum olarak, Meclisin bir manevi desteği olarak görüyoruz. Dolayısıyla, idarelerle aynı pozisyonda tartışma zemini oluştuğunda en temel konuların bile bunun bizim zaten manevi bir gücümüzü kullanıyoruz biz, hukuki bir müeyyidesi yok zaten kararlarımızın, bu gücümüzü zayıflattığını düşünüyorum. O bakımdan, bir öneri olarak size. Gerekirse karma komisyonda her zaman tartışabiliriz.

BAŞKAN – Hayır, biz mevzuat anlamında bir eksiklik var mı, arkadaşlarımızın ya da kurumlarımızın temsilcilerinde bir direnç var mı? Onu öğrenmek istediğimiz içindi. Siz de katkı sundunuz, arkadaşlarımız da katkı sundu.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Memnuniyetle ifade ediyorum ki, hiçbir kurumumuzda Başdenetçilik Kurumuna bir önyargı yok, bir direnç yok. Eksiklerimiz var, her kurum açısından söyleyebilirim, Başdenetçilik Kurumu açısından da söyleyebilirim. Başdenetçilik Kurumu biraz da alan genişletme gayreti içerisinde. Bu haklı da görülebilir, makul de karşılanabilir, buna bir şeyim yok ama diğer kurumların da bazı hassasiyetleri var ki özellikle uzmanlarınızla zannediyorum bu hususu da gözden geçirmeniz gerekir bir taassup içerisinde olmadan, mesleki bir taassup veya kurumsal bir taassup içerisinde olmadan.

KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS – Biz notlarımızı aldık Sayın Başkanım, çok da yararlandık.

BAŞKAN – Eyvallah. Biz de istifade ettik.

Hocam, size de çok teşekkür ediyoruz.

Perşembe günü saat 11.30'da toplanmak üzere toplantıyı kapatıyorum.

Hepinize hayırlı günler diliyorum, hayırlı akşamlar diliyorum.

Kapanma Saati: 18.19